

ΕΙΣΘΗΤΟΣ

ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

ΓΙΑ ΑΡΧΑΡΙΘΟΥΣ

ΠΑΡΑ

ΔΙΔΟΡΩΝ ΔΙΔΑΚΤΑΩΝ

ΒΕΡΟΙΑ 2010

Αποστολή του Ιεροψάλτη στην Λατρεία.

- ⊗ Επιτελεί έργον ιερό, διότι σκοπός της ψαλμωδίας είναι η προς Θεόν ανύψωσης και η Χριστιανική πρόοδος των πιστών.
- ⊗ Είναι εκπρόσωπος του λαού σε όσα ψάλλει ή απαγγέλει.

Προσόντα.

- ⊗ Καλλιφωνία, καθώς και μουσική αντίληψις και καλαισθησία.
- ⊗ Καλή μουσική μόρφωση, με συνεχείς μουσικές μελέτες, καλλιέργεια και ανάπτυξη.
- ⊗ Αντίληψη για το ποιο είναι σωστό και ευχάριστο στην ψαλμωδία, καθώς και ποιο είναι εσφαλμένο και δυσάρεστο.
- ⊗ Αντίληψη για το ποιες ψαλμωδίες είναι αυτές που αρμόζουν στην ιερότητα του χώρου.
- ⊗ Γραμματικά προσόντα ώστε ο ιεροψάλτης να εννοεί το περιεχόμενο των ύμνων, για ν μην είναι ένα άψυχο όργανο, αλλά να ζωντανεύει με την φωνή τα ψαλλόμενα.
- ⊗ Στους συμπάλλοντας θα πρέπει να συμπεριφέρεται με σεβασμό, ευγένεια, αγάπη, με χωρίς κακολογίες ή αλαζονεία.

Στάσις στον Ναό.

- ⊗ Σοβαρή και σεμνή.
- ⊗ ΟΧΙ μορφασμούς και άσκοπες κινήσεις δεξιά ή αριστερά, ή άσκοπες συζητήσεις, που φανερώνουν ότι δεν υπάρχει η απαιτούμενη ευλάβεια.

Υποχρεώσεις

- ⊗ Αγάπη και επιμέλεια για το ιεροψαλτικό έργο.
- ⊗ Μελετά εκ των προτέρων τα ψαλλόμενα, και να βελτιώνεται συνεχώς.
- ⊗ Οι υπεύθυνοι, δεν πρέπει να επιτρέπουν το ψάλλειν σε αδέξια ή κακόφωνα άτομα.
- ⊗ Πρέπει τα ψαλλόμενα να είναι σύμφωνα με όσα είναι σύμφωνα με την υγιεί Βυζαντινή μουσική παράδοση.
- ⊗ Κέντρο της λατρείας είναι οι ευχές του Ιερέως, και ακολουθεί η ψαλμωδία.
- ⊗ Η ψαλμωδία πρέπει να είναι τονική, δηλαδή ο μουσικός τονισμός θα πρέπει να συμπίπτει με τον τονισμό των λέξεων.

Οι φθόγγοι και η κλίμακα της Β.Ε.Μ.

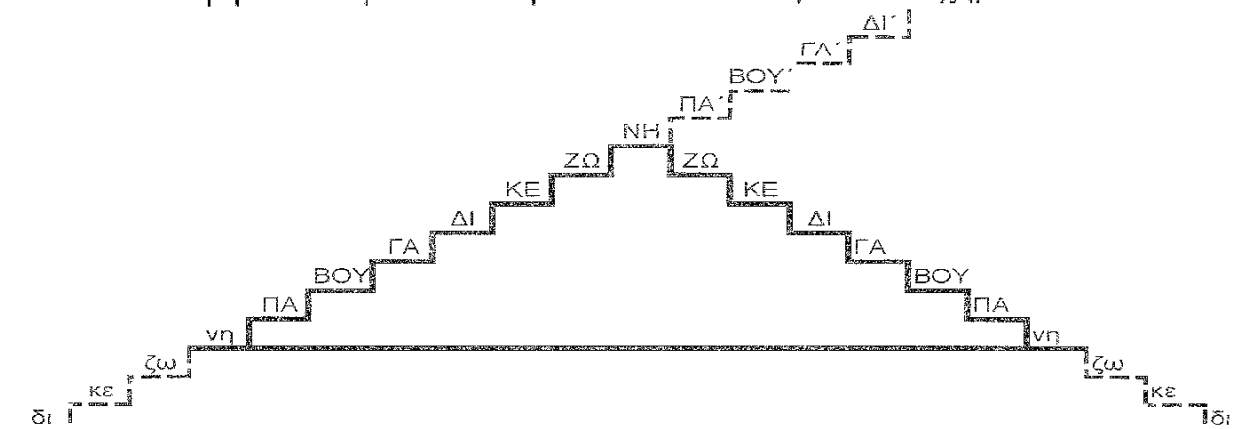
Ὅπως ἡ γλῶσσα ἔχει τοὺς φθόγγους τῆς ἐτοί καὶ ἡ Βυζαντινὴ
Εκκλησιαστικὴ Μουσικὴ ἔχει τοὺς δικoὺς τῆς φθόγγους τῆς. Αὐτοὶ εἶναι ἐπτά,
οἱ παρακάτω:

υη Πα Βου Γα Δι Κε Ζω

Επαναλαμβάνουμε τον πρώτο φθόγγο **νη** μετά το φθόγγο **Ζω** και το γράφουμε με κεφαλαίο **Νη** για να ξεχωρίζει από το **νη** που έχουμε στην αρχή. Έτσι φτιάχνουμε την κλίμακα, τη σκάλα της Βυζαντινής Εκκλησιαστικής Μουσικής, που είναι:

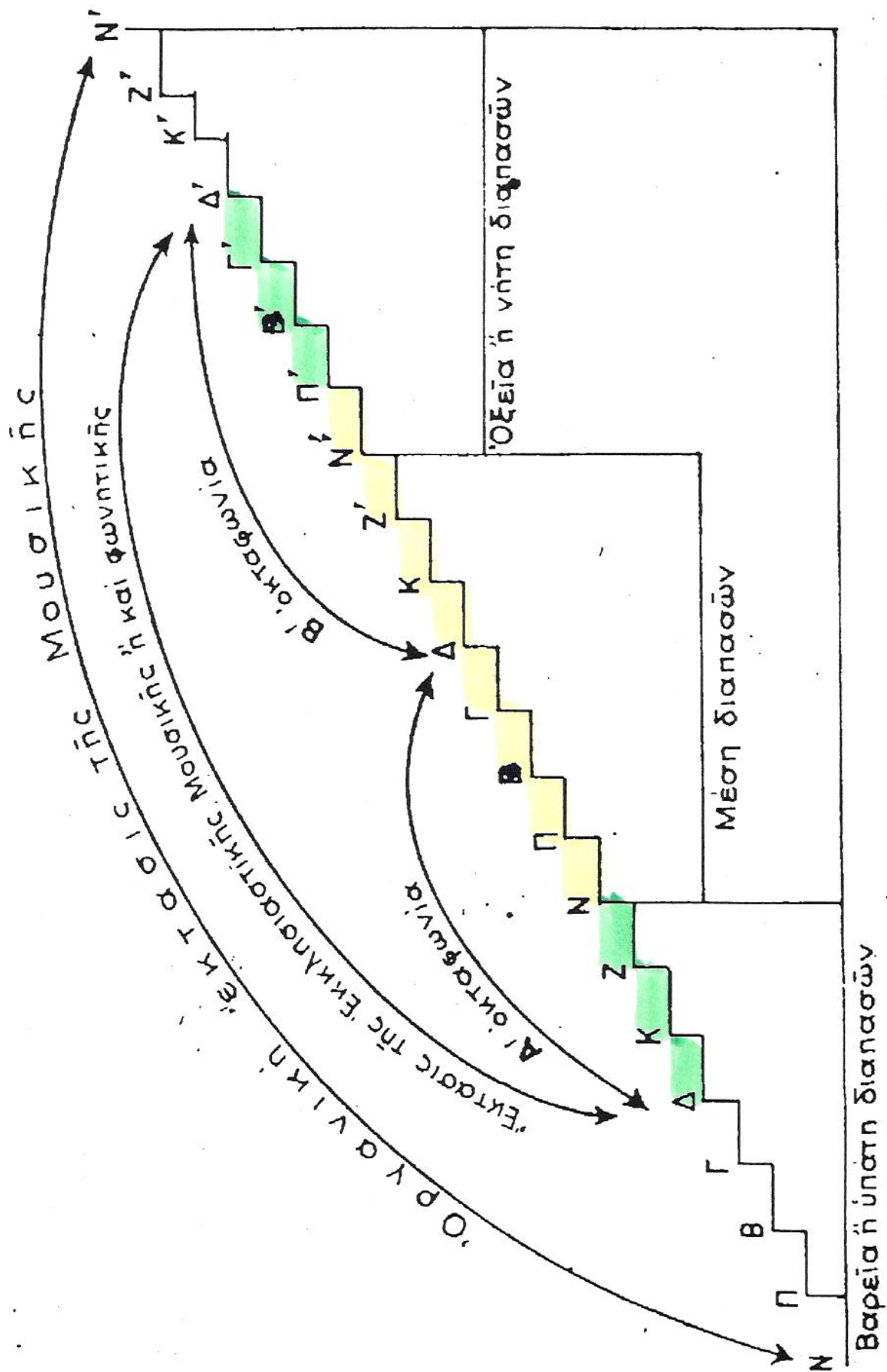
νη Πα Βου Γα Αι Κε Ζω Νη

Αυτή η σκάλα φαίνεται παραστατικά στο παρακάτω σχήμα.

Πρέπει να ξέρω

- ▶ Ο κάτω **νη** λέγεται βάση της κλίμακας.
- ▶ Ο επάνω **Νη**, που επαναλαμβάνει τη βάση, λέγεται κορυφή της κλίμακας.
- ▶ Η κορυφή **Νη** της κλίμακας μπορεί να γίνει βάση νέας κλίμακας που πηγαίνει ακόμη πιο ψηλά.
- ▶ Το ίδιο και η βάση **νη** της κλίμακας μπορεί να γίνει κορυφή μιας νέας κλίμακας που πηγαίνει πιο χαμηλά.
- ▶ Με τον τρόπο αυτό επαναλαμβάνεται η ίδια κλίμακα και προς τα επάνω και προς τα κάτω.
- ▶ Κάθε φθόγγος της κλίμακας έχει ορισμένη θέση, έχοντας άλλους φθόγγους από επάνω και άλλους από κάτω.
- ▶ Όταν ανεβαίνω ή κατεβαίνω την κλίμακα χωρίς να παραλείπω κάποιο φθόγγο, τότε το ανέβασμα ή το κατέβασμά της λέγεται **συνεχόμενο**.
- ▶ Συνεχόμενο ανέβασμα : **νη Πα Βου Γα Δι Κε Ζω Νη**
- ▶ Συνεχόμενο κατέβασμα : **Νη Ζω Κε Δι Γα Βου Πα νη**
- ▶ Όταν ανεβαίνω από το **νη** και πηγαίνω στο **Βου** ή κατεβαίνω από το **Βου** και πηγαίνω στο **νη**, παραλείποντας δηλαδή ενδιάμεσους φθόγγους, τότε το ανέβασμα και το κατέβασμα δεν είναι συνεχόμενο, είναι πηδηχτό και λέγεται **υπερβατό**.

Σχήμα Β'

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΜΟΥΣΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙ

Ονόματα φθόγγων της Βυζαντινής Μουσικής

πα Βου Γα Δι κε Ζω νΗ

Σειρά των φθόγγων - κλίμακα

ΝΗ - ΠΑ - ΒΟΥ - ΓΑ - ΔΙ - ΚΕ - ΖΩ - ΝΗ

Χαρακτήρες της Βυζαντινής Μουσικής

Α) Χαρακτήρες Ποσότητας *

α. Χαρακτήρας ισότητας

Ίσον 0 φωνές

β. Χαρακτήρες ανάβασης

Ολίγον + 1 φωνή

Πεταστή + 1 φωνή

Κεντήματα + 1 φωνή

Κέντημα + 2 φωνές

Υψηλή + 4 φωνές

γ. Χαρακτήρες κατάβασης

Απόστροφος - 1 φωνή

Υπορροή - 2 φωνές (- 1 - 1)

Ελαφρόν - 2 φωνές

Χαμηλή - 4 φωνές

Επεξήγηση: Οι χαρακτήρες αυτοί άλλες φορές γράφονται μόνοι τους και άλλες μαζί με άλλους της ίδιας κατηγορίας. Δηλαδή χαρακτήρες ανάβασης με χαρακτήρες ανάβασης κ.ο.κ. για να μας δώσουν δύο, τρεις κλπ. φωνές. (βλέπε πίνακα II).

* Το μηδέν (0) δηλώνει ισότητα φωνής δηλαδή ούτε ανεβαίνω ούτε κατεβαίνω αλλά επαναλαμβάνω τον προηγούμενο φθόγγο. Το (+) δηλώνει ότι ανεβαίνω μία ή δύο ή περισσότερες φωνές και το (-) δηλώνει ότι κατεβαίνω.

ΠΙΝΑΚΑΣ II

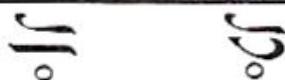
Χαρακτήρες Ποσότητας (σύνθετοι)

Ανάβαση ποσότητα φωνών Κατάβαση

— ή ˘ ή ˙	1	˘
— ˘ ή ˙ ή ˙˙	2	˘˘
˘ ή ˙	3	˘˘˘
˘ ή ˙˘	4	˘˘˘˘
˘ ή ˙˙	5	˘˘˘˘˘
˘ ή ˙˙˘	6	˘˘˘˘˘˘
˘ ή ˙˙˙	7	˘˘˘˘˘˘˘
˘ ή ˙˙˙˘	8	˘˘˘˘˘˘˘˘
˘ ή ˙˙˙˙˘	9	˘˘˘˘˘˘˘˘˘
˘ ή ˙˙˙˙˙˘	10	˘˘˘˘˘˘˘˘˘˘

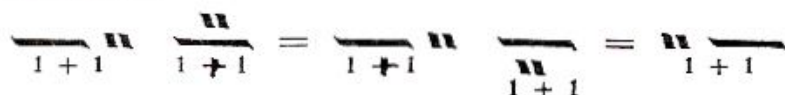
ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΦΘΟΓΓΟΣΗΜΩΝ

ΤΑΥΤΟΦΩΝΙΑΣ

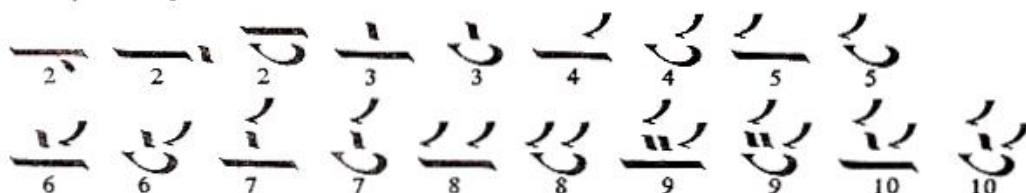

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ

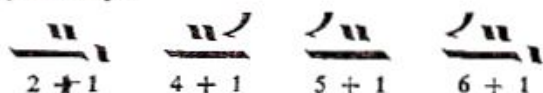
Συνεχοῦς ἀναβάσεως :

Ὑπερβατῆς ἀναβάσεως :

Μικτῆς ἀναβάσεως :

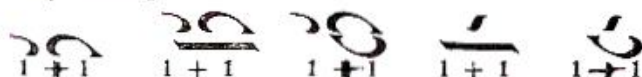

ΚΑΤΑΒΑΣΕΩΣ

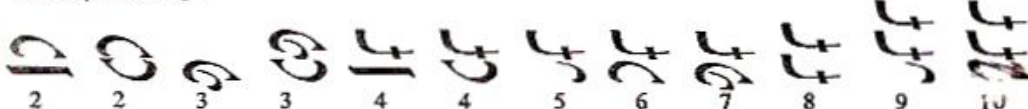
Ἀπλῆς καταβάσεως :

Συνεχοῦς καταβάσεως :

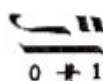

Ὑπερβατῆς καταβάσεως :

ΜΙΚΤΩΝ

Ταῦτοφωνίας με ἀπλῇ ἀνάβασι :

Ταῦτοφωνίας με ἀπλῇ κατάβασι :

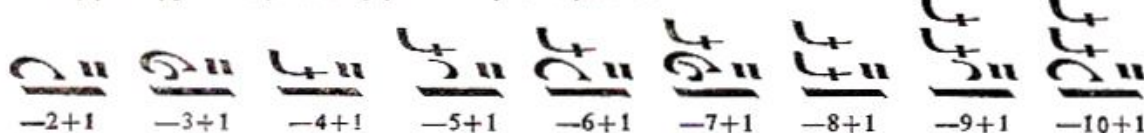
Ἀπλῆς καταβάσεως καὶ ἀναβάσεως :

Συνεχοῦς καταβάσεως με ἀπλῇ ἀνάβασι :

Ὑπερβατῆς καταβάσεως με ἀπλῇ ἀνάβασι :

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙΙ

Χρονικά σημεία

Χαρακτήρες Χρόνου

Α) Χαρακτήρες που αυξάνουν το χρόνο.

Κλάσμα	↷	+ 1 χρόνο
Απλή	˙	+ 1 χρόνο
Διπλή	˝	+ 2 χρόνους
Τριπλή	˝˝	+ 3 χρόνους
Κορώνα	⤿	+ απεριόριστο χρόνο

Β) Χαρακτήρες που διαιρούν το χρόνο.

Γοργό	┐	- 1 χρόνο
Δίγοργο	┐┐	- 2 χρόνους
Τρίγοργο	┐┐┐	- 3 χρόνους

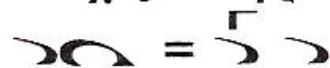
Γ) Χαρακτήρες που διαιρούν και αυξάνουν το χρόνο.

Αργό	┐┐	- 1 + 1 χρόνο
Δίαργο	┐┐┐	- 1 + 2 χρόνους
Τρίαργο	┐┐┐┐	- 1 + 3 χρόνους

Δ) Σιωπές.

Σιωπή	┐┐	1/2 χρόνου
Σιωπή	┐	1 χρόνο
Σιωπή	┐┐	2 χρόνων
Σιωπή	┐┐┐	3 χρόνων
Σιωπή	┐┐┐┐	4 χρόνων

Συνεχές ελαφρόν

ΠΙΝΑΚΑΣ IV

Χαρακτήρες Ποιότητας ή Έκφρασης

Ψηφιστό		Ελαφρά ένταση (τονισμός)
Βαρεία		Βαρεία ένταση (τονισμός)
Ομαλό		Τραχύς λαρυγγισμός
Αντικένωμα		Λαρυγγισμός (πέταγμα)
Έτερον ή Σύνδεσμος		Κυματισμός
Ενδόφωνο		Ρινόφωνο (κλειστό στόμα)
Υφέν		Ενωτικό (ενώνει δύο ή περισσότερους χαρακτήρες)
Σταυρός		Σημείο αναπνοής

Σημείωση:

Παρασημαντική είναι η ονομασία της Βυζαντινής Μουσικής Σημειογραφίας η καθιέρωση της οποίας αποδίδεται στο Δαμασκηνό. Από τον τέταρτο αιώνα είχαν χρησιμοποιηθεί σημάδια για τη μελωδική απαγγελία, που κατέληξαν στη δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος μουσικών σημείων με την ονομασία αγκιστροειδής σημειογραφία. Το 12ο αιώνα δημιουργήθηκε ένα δεύτερο σύστημα η ονομαζόμενη στρογγύλη σημειογραφία στο οποίο εισήχθησαν 40 άφωνα σημεία, που δεν έδειχναν τον τόνο της φωνής αλλά καθόριζαν το ύψος και τη μελωδικότητα. Το σύστημα αυτό ήταν ιδιαίτερα πολύπλοκο και δύσκολο. Η σημερινή μορφή της παρασημαντικής οφείλεται στους τρεις δασκάλους: Χρύσανθο Προύσσης, Γρηγόριο Λευίτη και τον Χουρμούζιο Χαρτοφύλακα, οι οποίοι, γύρω στο 1814, επενόησαν τους φθόγγους που έχουν ως βάση το αλφάβητο, κρατώντας ελάχιστα από τα άφωνα σημεία. (πΑ, Βου, Γα, Δι, κΕ ...). Το σύστημα αυτό απλούστερο και ευκολονόητο έγινε δεκτό από το Οικουμενικό Πατριαρχείο και αυτό χρησιμοποιείται μέχρι σήμερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ VI

Σημεία αλλοιώσεως *

(Υφέσεις - Διέσεις)

Δίεση απλή	σ οξύνει τον φθόγγο κατά 2 ηχομόρια
Δίεση μονόγραμμη	σ̣ οξύνει τον φθόγγο κατά 4 ηχομόρια
Δίεση δίγραμμη	σ̣̣ οξύνει τον φθόγγο κατά 6 ηχομόρια
Δίεση τρίγραμμη	σ̣̣̣ οξύνει τον φθόγγο κατά 8 ηχομόρια
Διαρκής δίεση	♯ Γα (σ Βου)
Ύφεση απλή	ρ βαρύνει τον φθόγγο κατά 2 ηχομόρια
Ύφεση μονόγραμμη	ρ̣ βαρύνει τον φθόγγο κατά 4 ηχομόρια
Ύφεση δίγραμμη	ρ̣̣ βαρύνει τον φθόγγο κατά 6 ηχομόρια
Ύφεση τρίγραμμη	ρ̣̣̣ βαρύνει τον φθόγγο κατά 8 ηχομόρια
Διαρκής ύφεση	♀ Κε (ρ Ζω)

Χρονική (Ρυθμική) αγωγή**

Πολύ αργή	 (56-80 κρούσεις ανά δευτ.)
Αργή	 (80-100 κρούσεις ανά δευτ.)
Μέτρια	 (100-168 κρούσεις ανά δευτ.)
Γοργή	 (168-208 κρούσεις ανά δευτ.)
Δίγορρη ή χύμα	 (208 κρούσεις ανά δευτ.)
Αργοσύντομη	 (δηλ. μεταξύ αργού και σύντομου)

* Όταν θέλουμε να μετατοπίσουμε το ύψος ενός φθόγγου προς τα πάνω ή προς τα κάτω μεταχειριζόμαστε τη δίεση και την ύφεση. Η δίεση οξύνει (ψηλώνει) τον φθόγγο και η ύφεση τον βαρύνει (χαμηλώνει).

** Βαθμός ταχύτητας ή βραδύτητας της ψαλμωδίας (αργά - γρήγορα).

ΑΣΚΗΣΙΣ Ι'

Η ΦΥΣΙΚΗ ΚΛΙΜΑΞ (Διατονική) εκ του ΝΗ.

Έκαστος φθόγγος εις δύο χρόνους.

Φθογγόσημα, ή χαρακτήρες ποσότητας.

1. Είναι το ίσον, 0 , επαναληπτικό σημάδι της προηγούμενης φωνής.
2. , Είναι το ολίγον + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
3. , Είναι η απόστροφος - 1, και δείχνει κατάβαση μιάς φωνής.
4. Κάθε χαρακτήρας, εκτελείται σε έναν απλό χρόνο.
5. Μαρτυρίες, είναι τα σύμβολα των φθόγγων.

$\underbrace{\sim}_{\delta\delta} = \text{Κάτω ΝΗ} , \quad \underbrace{\Delta}_{\delta\delta} = \text{ΜΕΣΟΣ ΔΙ} , \quad \underbrace{\sim'}_{\gamma\gamma} = \text{Άνω ΝΗ}$

6. Σε κάθε μαρτυρία ή + παίρνουμε νέα αναπνοή.

Ανάβαση.

 $\underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\Delta}_{\delta\delta}$
 NH NH ΠΑ ΠΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΓΑ ΓΑ ΔΙ ΔΙ

$| \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim'}_{\gamma\gamma}$
 ΚΕ ΚΕ ΖΩ ΖΩ ΝΗ ΝΗ

Κατάβαση

$\underbrace{\sim'}_{\gamma\gamma} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\Delta}_{\delta\delta}$
 NH NH ΖΩ ΖΩ ΚΕ ΚΕ ΔΙ ΔΙ

$| \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta} | \underbrace{\sim}_{\delta\delta}$
 ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ ΝΗ ΝΗ..

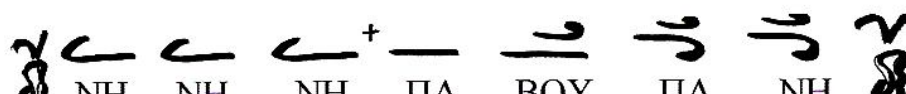
ΑΣΚΗΣΙΣ 2^η

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΕ :

1. Είναι το ίσον, 0, επαναληπτικό σημάδι της προηγούμενης φωνής.
2. , Είναι το ολίγον + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
3. , Είναι τα κεντήματα + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
4. , Είναι τα πεταστή + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
5. , Είναι η απόστροφος - 1, και δείχνει κατάβαση μιάς φωνής.
6. , Ονομάζεται κλάσμα, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 2 χρόνους.
7. , Ονομάζεται διπλή, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 3 χρόνους.
8. , Ονομάζεται τριπλή, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 4 χρόνους.

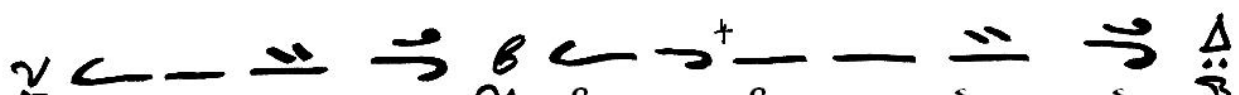
$\beta = \text{μαρτυρία του Βου}, \pi = \text{μαρτυρία του Πα}$

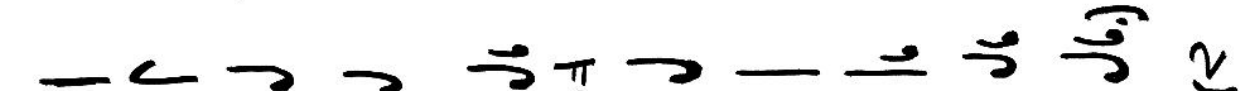
0

 NH NH NH PA BOY PA NH
 Κυ ρι ε ε λε η σον

Σε υμνούμεν, μέλος απλό, και με συνεχή διαστήματα.

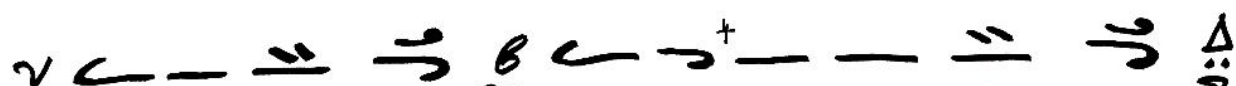
ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

 νη πα βου-γα βου βου πα βου γα δι-κε δι

 δι δι γα δι κε δι δι γα βου βου γα

 δι δι γα βου πα νη πα βου πα νη

Σε υμνούμεν, μέλος απλό, και με συνεχή διαστήματα.

ΜΕΛΟΣ

 Σε υ μνου μεν Σε ε ευ λο γου μεν

 Σοι ευ χα ρι στου μεν Κυ ρι ε. και Δε

 ο με θα α σου ο Θε ος η μων

ΑΣΚΗΣΙΣ 3^η

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΜΕ :

1. Είναι το ίσον, 0, επαναληπτικό σημάδι της προηγούμενης φωνής.
2. , Είναι το ολίγον + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
3. , Είναι τα κεντήματα + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
4. , Είναι η πεταστή + 1, και δείχνει ανάβαση μιάς φωνής.
5. , Είναι το κέντημα + 2, και δείχνει υπερβατή ανάβαση δύο φωνών.
6. , Είναι η απόστροφος - 1, και δείχνει κατάβαση μιάς φωνής.
7. , Είναι το ελαφρόν - 2, και δείχνει υπερβατή κατάβαση δύο φωνών.
8. , Ονομάζεται κλάσμα, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 2 χρόνους.
9. , Ονομάζεται διπλή, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 3 χρόνους.
10. , Ονομάζεται τριπλή, και ο φέρων χαρακτήρας θα εκτελεσθεί σε 4 χρόνους.

 = NH, = ΠΑ = ΒΟΥ, = ΓΑ = ΔΙ = ΚΕ
 = ΖΩ = άνω NH

ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

 νη bou γα δι δι δι κε ζω δι κε-ζω

 δι ζω κε δι γα bou γα δι κε-ζω δι

 δι κε ζω δι κε δι bou γα bou πα νη πα-bou νη

ΜΕΛΟΣ

 Α γι ω πνευ μα τι το ζην τα παν

 τα φως εκ φω το ος θε ος με γας

 συν πατ τρι υ μου μεν αυ το ο και τω λο γω

Άσκησης 4^η

Υπερβατή Ανάβαση και κατάβαση τριών φωνών.

Δηλαδή, βρίσκομαι στον νη και θέλω να πάω ανεβαίνοντας απ' ευθείας στον ΓΑ, παραλείποντας τον ΠΑ και τον ΒΟΥ,
ή βρίσκομαι στον ΓΑ και θέλω να κατέβω στον νη, παραλείποντας τον ΒΟΥ και τον ΠΑ.

Για να σημειώσω με χαρακτήρες αυτήν την ανάβαση ή την κατάβαση, χρησιμοποιώ τις πιο κάτω νέες συνθέσεις.

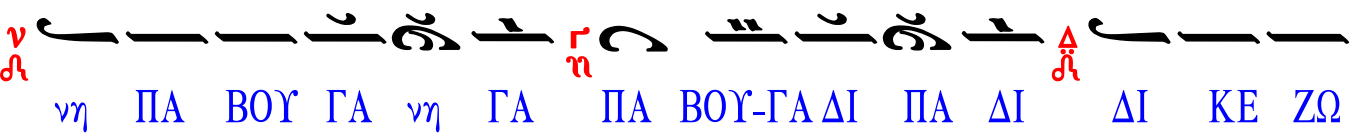
1. ή = υπερβατή ανάβαση 3 φωνών.
2. = υπερβατή κατάβαση 3 φωνών.

Η πρώτη σύνθεση ή σχηματίζεται από το ολίγο ή την πεταστή και το κέντημα. Το κέντημα είναι γραμμένο επάνω στο ολίγο ή στην πεταστή, ακριβώς στην μέση.

Η δεύτερη σύνθεση σχηματίζεται από το ελαφρό (οποίο κατεβάζει δύο φωνές), που έχει από κάτω την απόστροφο (η οποία κατεβάζει μία φωνή). Άρα δύο φωνές το και μία η απόστροφος 2+1=3.

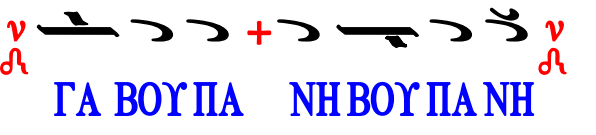
ΑΣΚΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΡΙΦΩΝΙΑ

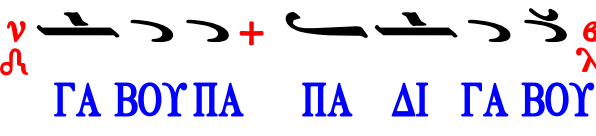

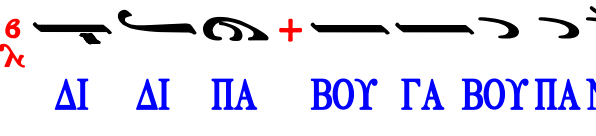

νη ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ νη ΓΑ ΠΑ ΒΟΥ-ΓΑ ΔΙ ΠΑ ΔΙ ΔΙ ΚΕ ΖΩ

ΝΗ ΔΙ ΝΗ ΔΙ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΔΙ ΠΑ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ

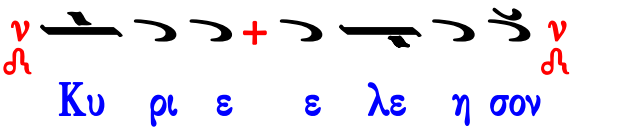
ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

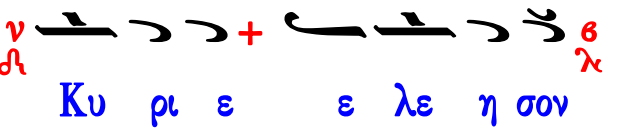

ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ

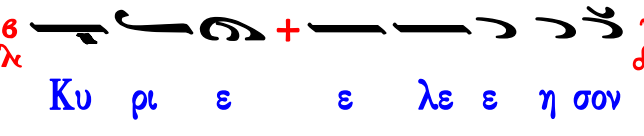

ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ

ΔΙ ΔΙ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ

ΜΕΛΟΣ

Κυ ρι ε ε λε η σον

Κυ ρι ε ε λε η σον

Κυ ρι ε ε λε ε η σον

Άσκησης 5η

Υπερβατή Ανάβαση και κατάβαση τεσσάρων φωνών.

Δηλαδή, βρίσκομαι στον νη και θέλω να πάω ανεβαίνοντας απ' ευθείας στον ΔΙ, παραλείποντας τον ΠΑ τον ΒΟΥ και τον ΓΑ,
ή βρίσκομαι στον ΔΙ και θέλω να κατέβω στον νη, παραλείποντας τον ΓΑ τον ΒΟΥ και τον ΠΑ.

Για να σημειώσω με χαρακτήρες αυτήν την ανάβαση ή την κατάβαση, χρησιμοποιώ τις πιο κάτω νέες συνθέσεις.

1. ή = υπερβατή ανάβαση 4 φωνών.

2. = υπερβατή κατάβαση 4 φωνών.

Η πρώτη σύνθεση ή σχηματίζεται από το ολίγο ή την πεταστή και την υψηλή. Η υψηλή είναι γραμμένη επάνω στο ολίγο ή στην πεταστή και στο δεξιό μέρος.

Το σημαδόφωνο () το οποίο κατεβάζει υπερβατώς τέσσερες φωνές ονομάζεται χαμηλή, και είναι σχεδόν όμοιο με τον αριθμό τέσσερα.

ΑΣΚΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΕΤΡΑΦΩΝΙΑ

νη ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ νη ΔΙ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΔΙ νη ΠΑ
 ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΠΑ ΚΕ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΔΙ νη

ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

ΔΙ ΔΙ ΔΙ νη ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη

ΜΕΛΟΣ

Κυ ρι ε ε λε ε η σον

Άσκησης 6^η

Με το γοργό $\sqsubset$ ενώνονται οι δύο χαρακτήρες και η χρονική αξία του κάθε χαρακτήρα διαιρείται ακριβώς σε δύο μέρη. Παράδειγμα:

$$\begin{array}{ccc} \nu & & \\ \delta \uparrow & \text{---} & \text{---} = 1 + 1 = 2 \text{ χρόνοι} \\ \nu\eta & & \nu\eta \\ & \downarrow^{1/2} & \uparrow^{1/2} \\ \nu & \text{---} & \text{---} = 2 / 2 = 1 \\ \delta \uparrow & \nu\eta & \nu\eta \end{array}$$

Το γοργό μπαίνει στον δεύτερο χαρακτήρα. Ενώνει τον χαρακτήρα που μπαίνει με τον προηγούμενο.

Στην άσκηση που ακολουθεί το γοργό βρίσκεται στην δεύτερη κίνηση, δηλαδή στην άρση.

ν
 δ₇
 2
 vn
 vn
 Δ₇
 ΓΑ ΔΙ
 ΠΑ ΒΟΥ
 ΠΑ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ
 ΒΟΥ ΒΟΥ
 ΓΑ ΔΙ
 ΔΙ ΔΙ ΔΙ ΓΑ
 ΓΑ ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ
 ΒΟΥ ΒΟΥ ΠΑ
 ΠΑ ΠΑ ΠΑ νη νη νη ζω νη

Το γοργό Γ το βλέπουμε γραμμένο σε διάφορες συνθέσεις. Κάποιες απ' αυτές θα τις αναλύσουμε παρακάτω. Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε ποιους χαρακτήρες συνδέει το γοργό.

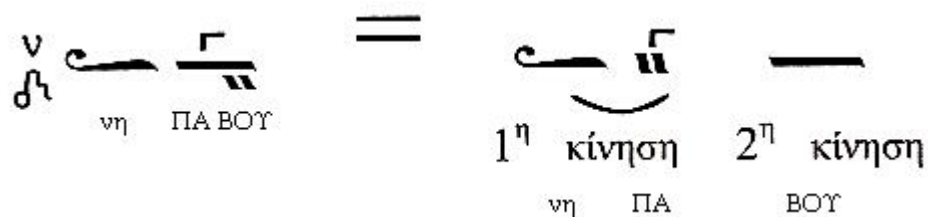
Το γοργό Γ το βλέπουμε γραμμένο σε διάφορες συνθέσεις. Κάποιες απ' αυτές θα τις αναλύσουμε παρακάτω. Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε ποιους χαρακτήρες συνδέει το γοργό.

1^η Περίπτωση

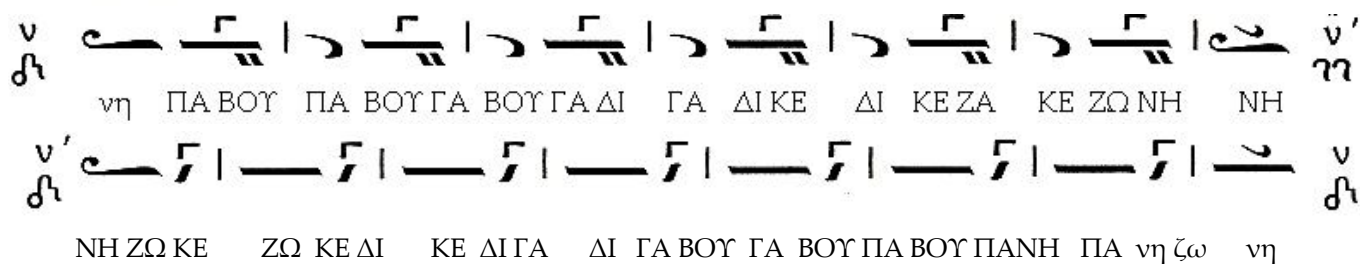
$$\text{C} \xrightarrow{\Gamma} \text{K}\alpha 1 \rightarrow \text{C}$$

 Το **γοργό** είναι γραμμένο επάνω από το **ολίγο**. Στη σύνθεση αυτή το **γοργό** ανήκει στα **κεντήματα** που όπως ξέρουμε προηγούνται από το **ολίγο**. Έτσι το **γοργό** ενώνει σε μια κίνηση τα **κεντήματα** με τον προηγούμενο φθόγγο που είναι το **ίσο** στο πρώτο παράδειγμα και η **απόστροφος** στο δεύτερο. Στη δεύτερη κίνηση μένει μόνο του το **ολίγο**.

Ασκήσις 6^η Σελ. -2-

* Το **γοργό** δηλαδή δεν έχει σχέση με το **ολίγο** αν και είναι γραμμένο επάνω απ' αυτό.

2^η Περίπτωση

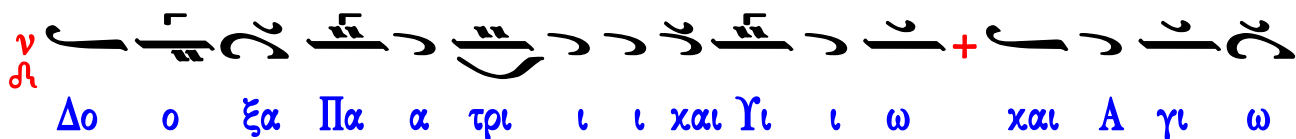
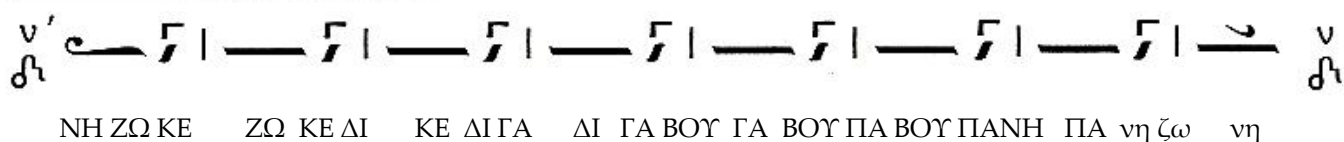
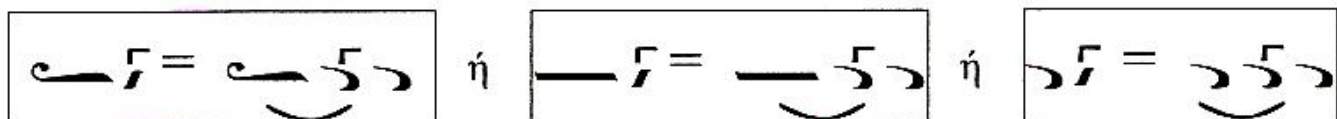
Υπορροή με γοργό

Η **υπορροή** όπως ξέρουμε είναι ίση με δυο

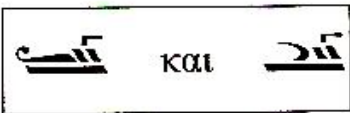
συνεχόμενες **αποστρόφους**.

* Το **γοργό** πηγαίνει με την πρώτη **απόστροφο** και την ενώνει με τον προηγούμενο χαρακτήρα όποιος και αν είναι αυτός. Για παράδειγμα:

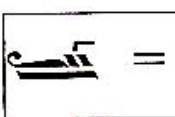
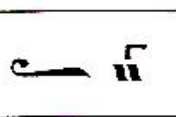
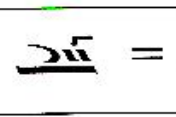

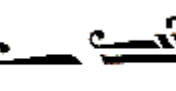
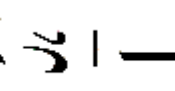
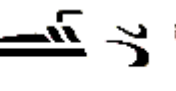
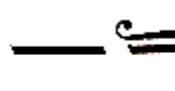
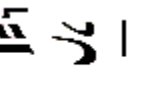
Άσκησης 7^η

3^η Περίπτωση

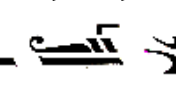
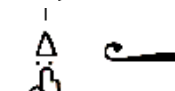
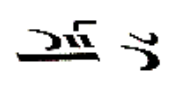
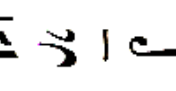
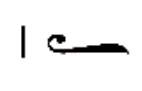
 και Και στις δυο συνθέσεις το γοργό ανήκει στα **κεντήματα**.

Στην πρώτη σύνθεση ενώνει τα **κεντήματα** με το **ίσο**. Στη δεύτερη ενώνει τα **κεντήματα** με την **απόστροφο**. Το **ολίγο** και στις δυο συνθέσεις είναι **στήριγμα**.

Έχουμε = και =

νη νη ΠΑ νη ΠΑ ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΓΑ ΔΙ ΓΑ

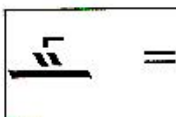
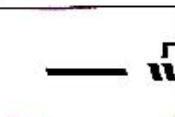

ΔΙ ΔΙ ΚΕ ΔΙ ΔΙ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ

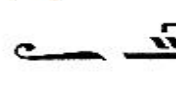
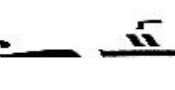
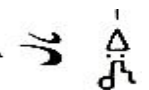

νη ΠΑ νη

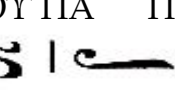
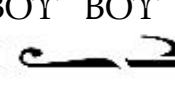
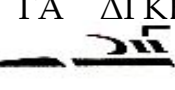
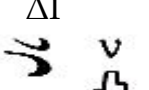
4^η Περίπτωση

 = Στην περίπτωση αυτή το γοργό ανήκει στα **κεντήματα**.

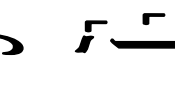
Εκτελούμε πρώτα το **ολίγο** και μαζί τα **κεντήματα**. Έτσι ενώνονται σε μια κίνηση το **ολίγο** με τα **κεντήματα**.

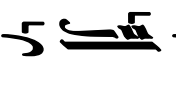
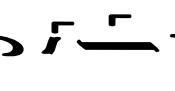
νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΔΙ

ΔΙ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ νη ΠΑ νη

νη νη ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ νη νη

Αλ λη λου ου ου ι ι ι ι α

5^η Περίπτωση

$$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} = \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}}$$

Στη σύνθεση αυτή το **γοργό** πηγαίνει με την πρώτη

απόστροφο $\curvearrowright$ της **υπορροής** f (δεν τη βλέπουμε γραμμένη, τη φανταζόμαστε) και την ενώνει με το χρόνο που έχει το **κλάσμα** του **ίσο**. Η δεύτερη **απόστροφος** $\curvearrowright$ (ούτε και αυτή φαίνεται γραμμένη) παίρνει σαν **κλάσμα** την

απλή που έχει η **υπορροή**. Έτσι το σχήμα $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} = \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}}$ είναι ένας

τετράσημος ρυθμός. 1^{ος} χρόνος το **ίσο**, 2^{ος} το **κλάσμα** με την πρώτη **απόστροφο** της **υπορροής**, 3^{ος} η δεύτερη **απόστροφος**, 4^{ος} το **κλάσμα** της **αποστρόφου**.

v $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \text{v}$ $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \text{p}$ $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \text{q}$ $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \text{f}$
 Νη ζω κε ζω νη ζω νη ΠΑ νη ζω νη ΠΑ νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη
 | $\underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\text{f}}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$
 ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ νη ζω νη ζω νη

6^η Περίπτωση

α	β	γ	δ	ε
$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$	$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$	$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$	$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$	$\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$

Στις πέντε παραπάνω συνθέσεις βλέπουμε ότι υπάρχει στον πρώτο χαρακτήρα το **κλάσμα** και στο δεύτερο το **γοργό**. Στις περιπτώσεις αυτές το **γοργό** διαιρεί τη χρονική διάρκεια του χαρακτήρα που είναι γραμμένο, αλλά διαιρεί επίσης και τη χρονική διάρκεια του κλάσματος που είναι γραμμένο επάνω στον προηγούμενο χαρακτήρα.

✱ Ο πρώτος χαρακτήρας έχει δηλαδή 1½ χρόνο και ο δεύτερος ½ .

✱ Διαβάζω παραλλαγή και δεν ξεχνώ να μετρώ. Ρυθμός 2/σημος.

v $\underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$
 νη νη ΠΑ ΠΑ ΒΟΥ ΒΟΥ ΓΑ ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ
 $\underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}} | \underline{\underline{\curvearrowright}} \underline{\underline{\text{f}}}$
 ΒΟΥ ΠΑ ΠΑ νη ζω νη

Άσκησης 8η

ΣΥΝΕΧΕΣ ΕΛΑΦΡΟ

✧ Μια **απόστροφος** και ένα **ελαφρό** γραμμένα το ένα κοντά στο άλλο μας δίνουν νέα σύνθεση που λέγεται **συνεχές ελαφρό**. Με τη σύνθεση αυτή κανονικά θα έπρεπε να κατεβούμε τρεις φωνές. Μια για την **απόστροφο** και δυο για το **ελαφρό** $\rightarrow (1 + 2)$. Δε συμβαίνει όμως αυτό. Το

συνεχές ελαφρό κατεβαίνει μια και μια 1 + 1 φωνή. Μια κανονικά για την **απόστροφο** αλλά και **μια**, όχι **δυο** όπως θα έπρεπε, για το **ελαφρό**

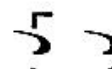
Το **ελαφρό**, δηλαδή, χάνει τη μια φωνή και θεωρείται σαν **απόστροφος**

Ακόμη κάτι άλλο που πρέπει να προσέξουμε είναι ότι η **απόστροφος** εκτελείται με τον προηγούμενο χαρακτήρα γιατί είναι σαν να έχει γοργό που δεν το βλέπουμε γραμμένο. Έχουμε λοιπόν =

✧ Πιο αναλυτικά για να χρησιμοποιήσουμε και τα ονόματα των φθόγγων Έχουμε.

$$\overset{\nu}{\delta\lambda} \text{ } = \text{ }$$

✧ Αλλά το **συνεχές ελαφρό** είναι το ίδιο και με την **υπορροή** με γοργό αφού μια **υπορροή** με γοργό είναι δυο **απόστροφοι** (δεν φαίνονται

) με το γοργό στην πρώτη   = =

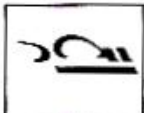
✧ Τι πρέπει να προσέξουμε ακόμη.

✧ Η **απόστροφος** στο **συνεχές ελαφρό** δεν παίρνει ποτέ ιδιαίτερη συλλαβή αλλά συνεχίζει την προηγούμενη. Τη νέα συλλαβή την παίρνει το **ελαφρό**.

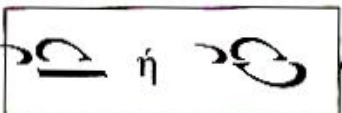
* Στο **συνεχές ελαφρό** οι δυο χαρακτήρες **απόστροφος** – **ελαφρό**, όπως βλέπετε, είναι κοντά γραμμένοι . Αν όμως οι δυο χαρακτήρες βρίσκονται

σε κάποια απόσταση μεταξύ τους και παίρνει το καθένα ιδιαίτερη συλλαβή τότε δεν έχουμε **συνεχές ελαφρό**.

* Στην περίπτωση αυτή η **απόστροφος** κατεβάζει **μια** φωνή, το **ελαφρό** **δυο**, κατά τα γνωστά και δεν αποτελούν **συνεχές ελαφρό**.

* Με το **συνεχές ελαφρό** παρουσιάζονται τρία νέα συμπλέγματα.

συνεχές ελαφρό και **κεντήματα** επάνω σε **ολίγο**. Το **ολίγο** είναι στήριγμα και χάνει την αξία του. Κατεβαίνουμε λοιπόν **μια** φωνή για την **απόστροφο** με γοργό και μια για το **ελαφρό**. Μετά ανεβαίνουμε **μια** φωνή για τα **κεντήματα**.

 ή **συνεχές ελαφρό** επάνω σε **ολίγο** ή **συνεχές ελαφρό** επάνω σε **πεταστή**.

* Και στις δυο συνθέσεις εκτελείται, κατά τα γνωστά, μόνο το **συνεχές ελαφρό**. Το **ολίγο** και η **πεταστή** είναι στηρίγματα και χάνουν την αξία τους.

νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ

ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ

ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ζω νη

ΠΑ νη ζω νη

νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ

ΔΙ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ νη ΠΑ ΒΟΥ ΠΑ νη

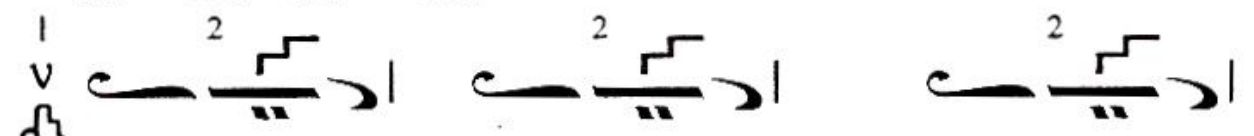
Άσκησης 9^η

β) Το δίγοργο.

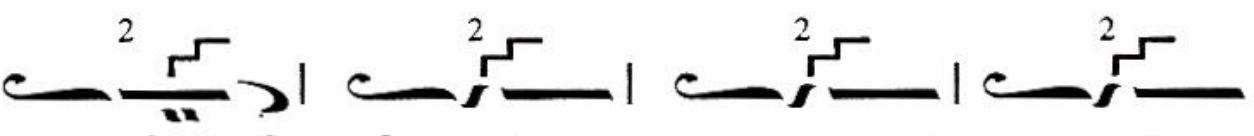
Όταν έχουμε τρεις χαρακτήρες , γράφεται το δίγοργο στον μεσαίο, και παίρνει σε ένα χρόνο τον προηγούμενο χαρακτήρα και τον επόμενο.π.χ.

1/3 1/3 1/3 3/3

νη πα-βου πα πα βου-γα βου βου γα-δι γα

γα δι-κε δι δι γα-βδ γα γα βδ-πα βδ βδ πα-νη πα

Πα νη-ζω νη νη νη νη νη νη-η

Στην περίπτωση του ανωτέρω γυμνάσματος χτυπάμε στη θέση το ίσον ,τα κεντήματα και το ολίγον (ένας χρόνος) και την απόστροφο στην άρση.

Δηλαδή:

θέση άρση

β) Το τρίγοργο.

Στο τρίγοργο έχουμε τέσσερις χαρακτήρες σε ένα χρόνο. Τίθεται στο δεύτερο χαρακτήρα και ενώνει σε ένα χρόνο τον προηγούμενο χαρακτήρα και τούς δύο επόμενους.Δηλαδή:

1/4 1/4 1/4 1/4 4/4

Άσκησις 9^η Σελ.-2-

BOY BOY BOY vη ΠΑ BOY ΓΑ ΠΑ vη

BOY vη ΠΑ BOY ΓΑ BOY ΓΑ ΔΙ ΓΑ BOY

ΔΙ BOY ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΔΙ ΚΕ ΖΩ ΚΕ ΔΙ

ΝΗ ΖΩ ΚΕ ΔΙ ΔΙ ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΓΑ ΔΙ ΔΙ

ΚΕ ΔΙ ΓΑ BOY ΓΑ BOY ΓΑ ΔΙ ΓΑ BOY

ΔΙ ΓΑ BOY vη ΠΑ BOY ΓΑ ΠΑ vη

Κυ ρι ε ε λε ε η σον

Κυ ρι ε ε λε ε ε η σον

Κυ ρι ε ε λε ε ε η σον

Κυ ρι ε ε λε ε ε η η σον

Κυ ρι ε ε λε ε ε η η σον

Κυ ρι ε ε λε ε η σον

Οι βάσεις των ήχων και η σωστή ιονική μεταλλαγή τους.

- 1) Ο Πα είναι βάση του Α' ήχου.
- 2) Ο Πα είναι βάση του πλάγιου του Α' ήχου, κατά μετάθεση.
- 3) Ο Πα είναι βάση του πλάγιου του Β' ήχου.
- 4) Ο Βου είναι βάση του Λέγετου Δ' ήχου.
- 5) Ο Γα είναι βάση του Γ' ήχου.
- 6) Ο Γα είναι βάση του Βαρέως ήχου, κατά μετάθεση.
- 7) Ο Γα ως Νη είναι βάση του πλάγιου του Δ' ήχου, κατά μετάθεση.
- 8) Ο Δι είναι βάση του Β' ήχου.
- 9) Ο Δι είναι βάση του Δ' ήχου (Άγια).
- 10) Ο Κε είναι βάση του Α' ήχου.
- 11) Ο Ζω είναι βάση του Βαρέως ήχου.
- 12) Ο Νη είναι βάση του πλάγιου του Δ' ήχου.

Προκειμένου να μεταπηδήσουμε από έναν ήχο σε άλλον, κάνουμε το εξής:

1) Από τον Α' στον πλάγιο του Α' ήχο: Τον Πα του Α' ήχου, τον κάνουμε Γα ή Δι και κατεβαίνοντας, βρίσκουμε τον Πα του πλάγιου του Α' ήχου.

2) Από τον Α' στον Β' ήχο: Τον Πα του Α' ήχου, τον κάνουμε Δι του Β' ήχου.

3) Από τον Α' στον πλάγιο του Β' ήχο: Τον Πα του Α' ήχου, τον κάνουμε Γα ή Δι του πλάγιου του Β' ήχου.

4) Από τον Α' στον πλάγιο του Δ' ήχο: Τον Πα του Α' ήχου, τον κάνουμε Βου ή Γα του πλάγιου του Δ' ήχου.

5) Από τον Β' στον Γ' ήχο: Τον Δι του Β' ήχου, τον κάνουμε Δι ή Κε του Γ' ήχου.

6) Από τον Β' στον πλάγιο του Β' ήχο: Τον Δι του Β' ήχου, τον κάνουμε Κε του πλάγιου του Β' ήχου.

7) Από τον Λέγετο στον πλάγιο του Β' ήχο: Τον Δι του Λέγετου, τον κάνουμε Κε του πλάγιου Β' ήχου και κατεβαίνοντας βρίσκουμε τον Πα.

8) Από τον πλάγιο του Α' στον Β' ήχο: Τον Κε ή Δι του πλάγιου του Α' ήχου, τον κάνουμε Κε ή Δι του Β' ήχου.

9) Από τον πλάγιο του Α' στον Γ' ήχο: Τον Κε του πλάγιου του Α' ήχου, τον κάνουμε Κε του Γ' ήχου και κατεβαίνοντας βρίσκουμε τον Γα.

10) Από τον πλάγιο του Α' στον πλάγιο του Β' ήχο: Τον Κε του πλαγίου του Α' ήχου, τον κάνουμε Κε του πλαγίου του Β' ήχου και κατεβαίνοντας βρίσκουμε τη βάση Πα.

11) Από τον πλάγιο του Δ' στον πλάγιο του Β' ήχο: Τον Νη του πλαγίου του Δ' ήχου, Πα (βάση) του πλαγίου του Β' ήχου.

Σημείωσις του εκδότη: Εάν λάβουμε υπ' όψη μας, ότι ο κόσμος έρχεται στο Ναό για να προσευχηθεί, τότε μπορούμε να παίρνουμε καμπλότερες βάσεις, ώστε να μην τον προβληματίζουν οι αγριοφωνάρες μας και τον απομακρύνουν από τον κύριο σκοπό του.

Κάθε ήχος (όπως προαναφέραμε στη σελίδα 50), ανήκει σε μία ομάδα ή όπως λέγεται στη γλώσσα της Μουσικής, Γένος.

Τα γένη είναι τρία (3):

1) Το Διατονικό, στο οποίο ανήκουν οι Α', Δ', πλάγιος του Α', και πλάγιος του Δ' ήχοι.

2) Το Χρωματικό, στο οποίο ανήκουν οι Β' και πλάγιος του Β' ήχοι.

3) Το Εναρμόνιο, στο οποίο ανήκουν (κατά τους τρεις (3) Διαδοσκάλους πάντα) οι Γ' και Βαρύς ήχοι.

Κάθε ήχος ψάλλεται κατά πέντε (5) διαφορετικούς τρόπους:

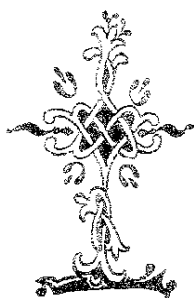
1) Ειρμολογικά: Στο είδος αυτό ανήκουν οι Ειρμοί, Κανόνες, Απολυτίκια, Καθίσματα, Στίχοι, Καταβασίες, Μεγαλυνάρια, ο Ν' Ψαλμός, Τυπικά, Μακαρισμοί και άλλα πολλά, που είναι γραμμένα με μέτρα Τροπαρίου.

2) Στιχηραρικά: Στο είδος αυτό, ανήκουν όλα όσα είναι γραμμένα σε ελεύθερη ποίηση. Δηλαδή Ιδιόμελα, Λιτές, Δοξαστικά και άλλα.

3) Παπαδικά: Στο είδος αυτό ανήκουν αργά μέλη, όπως Χερουβικά, Κοινωνικά, Ασματικά, Δόξα και νυν Πολυελέων κ.λ.π.

4) Αργά Ειρμολογικά: Στο είδος αυτό, ανήκουν τα μαθήματα στα οποία δεσπόζει η βάση των Ειρμολογικών, με πολλές θέσεις και καταλήξεις του Στιχηραρικού.

5) Καλοφωνικά: Στο είδος αυτό, ανήκουν τα Ανοιξαντάρια, Πολυέλεοι, Καλοφωνικοί Ειρμοί, Άξιον εστί, και άλλα μελωδικά μαθήματα.

30. ΗΧΟΙ

Κάθε ήχος στη Βυζαντινή μουσική έχει όρισμένα χαρακτηριστικά γνωρίσματα.

Τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα (συστατικά) τῶν ήχων είναι:

- Τό ἀπήχημα
- Ἡ Κλίμακα
- Οἱ δεσπόμενες φθόγγοι
- Οἱ καταλήξεις
- Οἱ μαρτυρίες
- Οἱ ιδιοματισμοί καί
- Οἱ ἔλξεις

Ἀπήχημα εἶναι μιά μουσική φράση πού ἐκφωνεῖται στήν ἀρχή τῆς μελωδίας.

Κλίμακα εἶναι ἡ συνεχῆς ἀνάβαση καί κατάβαση τῶν ὀκτώ φθόγγων.

Δεσπόμενες φθόγγοι εἶναι οἱ φθόγγοι πού ἐπαναλαμβάνονται συχνότερα ἀπό τοὺς ἄλλους φθόγγους. Οἱ φθόγγοι δηλαδή πού κυριαρχοῦν μέσα στή μελωδία.

Καταλήξεις εἶναι στερεότυποι τρόποι πού τελειώνουν μουσικές φράσεις. Διακρίνονται σέ ἀτελεῖς πού οἱ καταλήξεις ἀντιστοιχοῦν στά κόμματα καί τίς ἄνω τελεῖες, στίς ἐντελεῖς πού ἀντιστοιχοῦν στίς τελεῖες καί στίς τελικές πού δείχνουν τό τέλος τῆς μελωδίας.

Μαρτυρίες εἶναι σημεῖα πού φανερώουν τή θέση τῶν φθόγγων καί διακρίνονται σέ ἀρκτικές (ἀρχικές) πού γράφονται στήν ἀρχή τῆς μελωδίας καί στίς ἐνδιάμεσες.

Ἰδιοματισμοί εἶναι διάφορες ἰδιορρυθμίες πού παρουσιάζονται σέ μιά μελωδία.

Ἐλξη εἶναι ἡ ιδιότητα πού ἔχουν ὁρισμένοι φθόγγοι νά ἔλκονται πρὸς προηγούμενους ἢ ἐπόμενους φθόγγους.

Ἀπό τά παραπάνω χαρακτηριστικά γνωρίσματα δημιουργεῖται μιά ἰδιαίτερη μελωδία γιά κάθε ήχο.

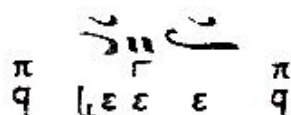
Συνοπτικός Πίνακας
γενικών γνωρισμάτων των ήχων

Ήχος	Αρκτική Μαρτυρία	Μαρτυρία Βάσεως	Φθόγγος Βάσεως
Πρώτος	$\overset{L}{\underset{\cdot}{\alpha}}$ Πα	π α	Πα
Πρώτος	$\underset{\cdot}{\alpha}$ Πα	π α	Πα
Πρώτος	$\overset{L}{\underset{\cdot}{\alpha}}$ Πα $\underline{\quad}$	κ α	Κε
Δεύτερος	$\underline{\underline{\alpha}}$	Δ	Δι
Αρχαίζων	$\underline{\underline{\alpha}}$ $\overset{\circ}{\alpha}$	δ	Βου
Τρίτος	γ γ Γα	Γ γ	Γα
Τρίτος	$\underline{\underline{\alpha}}$ Γα	Γ γ	Γα
Τρίτος	γ γ Γα ²	Γ γ	Γα ως Nη
Τέταρτος	$\overset{L}{\underset{\cdot}{\alpha}}$ Πα	π α	Πα
Τέταρτος	γ $\underline{\quad}$	δ κ	Βου
Τέταρτος	θ $\underline{\quad}$	θ κ	Βου
Τέταρτος	$\overset{L}{\underset{\cdot}{\alpha}}$ Δι	Δ α	Δι
Πλάγιος Α'	λ $\underset{\cdot}{\alpha}$ Πα	π α	Πα
Πλάγιος Α'	λ $\underset{\cdot}{\alpha}$ Πα $\underline{\quad}$	κ α	Κε ως Πα
Πλάγιος Β'	λ $\underline{\quad}$ Πα	π	Πα
Πλάγιος Β'	λ $\underline{\quad}$ Πα $\underline{\quad}$ Βου	δ	Βου
(Νενανώ)	λ $\underline{\quad}$ Πα $\underline{\quad}$	Δ	Δι
Βαρύς	$\underline{\quad}$ Γα	Γ γ	Γα
(Επάφωνος)	$\underline{\quad}$ Ζω	Ζ ζ	Ζω
(Διατονικός)	$\underline{\quad}$ Ζω $\underline{\quad}$	Ζ ζ	Ζω
Πλάγιος Δ'	λ $\underset{\cdot}{\alpha}$ Nη ²	ν α	Nη
(Τριφωνία)	λ $\underset{\cdot}{\alpha}$ $\underline{\quad}$	Γ α	Γα ως Nη

31. ΠΡΩΤΟΣ ΗΧΟΣ

Ὁ Πρῶτος ἦχος ἀνήκει στό Διατονικό γένος καί χρησιμοποιεῖ τή Διατονική κλίμακα μέ βάση τό φθόγγο Πα.

Ἀπήχημα: ἔχει μιά μόνο συλλαβή, πού δείχνει ἀνάβαση ἀπό τό φθόγγο Νη στόν Πα, π.χ.

Ἀρκτικές (ἀρχικές) μαρτυρίες:

Ἦχος $\frac{\text{L}}{\text{P}}$ Πα Ἦχος $\frac{\text{L}}{\text{P}}$ — Κε

Γιά τό ἐπείσακτο μέλος: Ἦχος $\frac{\text{L}}{\text{P}}$ Κε — Κε

Δεσπόζοντες φθόγγοι:

— Τό Εἰρμολογικό μέλος ἔχει ἀτελεῖς (κόμματα) στό Δι, ἐντελεῖς (ἄνω τελεῖς) καί τελικές (τελεῖς) στόν Πα.

— Τό Στιχηρικό μέλος ἔχει ἀτελεῖς στούς Πα, Γα, ἐντελεῖς δέ καί τελικές στόν Πα.

— Τό Παπαδικό μέλος ἔχει ἀτελεῖς στούς Γα, Δι, Κε, ἐντελεῖς δέ καί τελικές στόν Πα.

Φθορές: Χρησιμοποιεῖ τίς Διατονικές φθορές.

Ἑλξεις: Ὁ φθόγγος Ζω ἔλκεται πρὸς τόν Κε ὅταν ἡ μελωδία φθάνει ὡς τόν Ζω καί ὁ φθόγγος Δι ἔλκεται πρὸς τόν Γα ὅταν ἡ μελωδία περιστρέφεται γύρω ἀπό τόν Γα χωρίς νά ξεπερνᾷ τόν Δι.

Γιά νά βροῦμε τόν πρῶτο ἦχο ἀπαγγέλλουμε πρὶν ἀρχίσουμε τή μελωδία τούς φθόγγους:

ΗΧΟΣ ΠΡΩΤΟΣ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

π_q | $\flat$ $\flat$ π_q

λε ε ε

2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

π_q | $\flat$ $\flat$ π_q

α? να λες

3. ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

π_q | $\flat$ $\flat$ π_q

Nη πα πα

4. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

1. π_q | $\flat$ — — — — — π'_q | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$
 Πα ΒΟΥ Γλ Δι Κε Ζω Nη Πα Πα Nη Ζω Κε Δι Γλ

$\flat$ $\flat$ π_q | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ Δ | $\flat$ — — — — — π_q
 ΒΟΥ Πα Πα Nη Ζω Κε Δι Δι Κε Ζω Nη Πα

2. π_q | $\flat$ $\flat$ — — — — — π_q | $\flat$ — — — — — π_q | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$
 Πα Πα ΒΟΥ Γλ Δι Πα Πα ΒΟΥ Γλ Δι Κε Κε Κε-Ζω

$\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ π_q | $\flat$ | — — — — — π'_q | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ π_q | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$
 Κε Δι Γλ ΒΟΥ Πα Κε Ζω Nη Πα Πα Nη Ζω Κε Κε

$\flat$ | $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ $\flat$ π_q
 Γλ Δι ΒΟΥ Γλ Πα ΒΟΥ Nη Πα

Διατονικών ήχων

α	12	Δ'
φ	8	β'
ω	10	γ'
ο	12	δ'
ζ	8	ε'
ω	10	ς'
ο	12	ζ'
α	12	η'
φ	8	θ'
ω	10	ι'
ο	12	κ'
ζ	8	λ'
ω	10	μ'
ο	12	ν'

Κλίμαξ Α' ήχου διαπασών

Τροχός

α	8	Δ'
φ	10	β'
ω	12	γ'
ο	12	δ'
ζ	8	ε'
ω	10	ς'
ο	12	ζ'
α	12	η'
φ	8	θ'
ω	10	ι'
ο	12	κ'
ζ	12	λ'
φ	8	μ'
ω	10	ν'

Κατά τροχόν

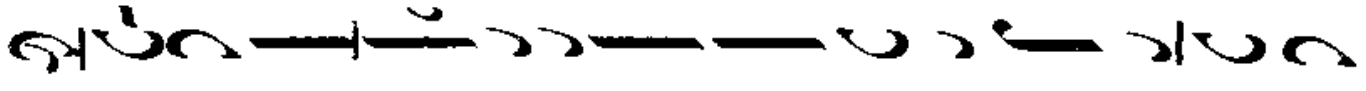
Αυτόμελα του Α' ήχου

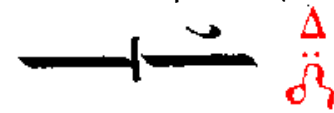
1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο του "Του λίθου σφραγισθέντος",
2. Το επείσακτο κάθισμα "Τον τάφον σου Σωτήρ..», το οποίο αν και ανήκει στον Α' ήχο, το μέλος μεταβάλλεται σε χρωματικό, του Β' ήχου.
3. Στιχηρά προσόμοια: Των ουρανίων ταγμάτων, Πανεύφημοι μάρτυρες, Ω του παραδόξου θαύματος, Νεφάλην σε φωτός.....
4. Οι κυριώτεροι κανόνες του Α' ήχου.
 ⇒ Σού η τροπαιούχος δεξιά,
 ⇒ Ωδήν επινίκιον, (εισόδια)
 ⇒ Χριστός γεννάται, και έσωσε λαόν..
 ⇒ Πεποικιλμένη τη θεία δόξη,
 ⇒ Αναστάσεως ημέρα..
 ⇒ Άσωμεν πάντες λαοί (Θωμά)

Δόξα..., και νυν., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

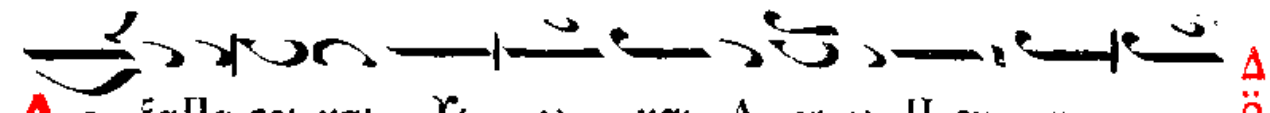
Παραλαγή

π **Δ**
Κε δι γα δι βου γα δι δι γα γα βου δι δι δι

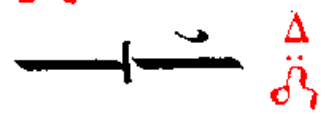

Πα δι βου γα δι γα βου γα δι κε δι δι γα δι βου

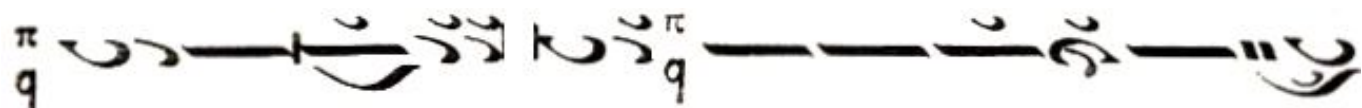

γα δι

Δόξα..., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου. Μέλος

 Δ
Δ ο ξα Πα τρι και Υι ω και Α γι ω Πνευ μα τι **Δ**

K αι νυν και α ει και εις τος αι ω νας των αι ω νων

α μην

^π
^q

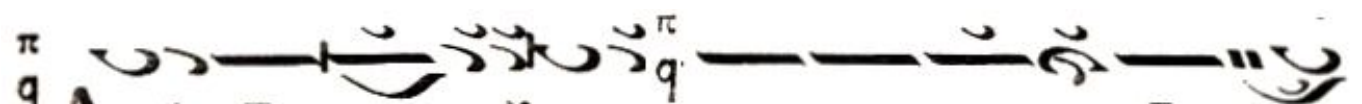
 Βου Πα Βου Γα Βου Πα Βου Πα Βου Γα Δι Πα Βου Γα Δι

^π
^q

 Γα Γα βου-πα βου πα πα βου γα βου πα βου-γα βου πα πα νη πα

^π
^q

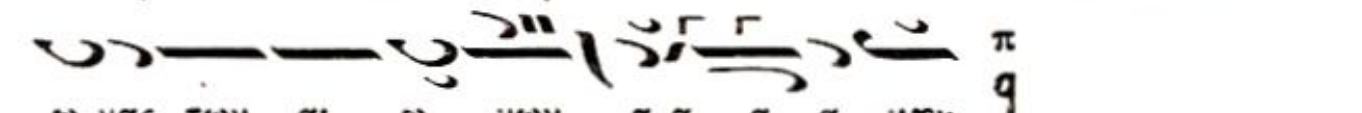

 Βου πα βου γα δι γα δι γα β-π βου πα πα

^π
^q

 Δο ξα Πα τρι και Υι ω ω και α γι ω Πνε ε ε

^π
^q

 ευ μα α α α τι q Και νυν και α ει ει και εις τους αι

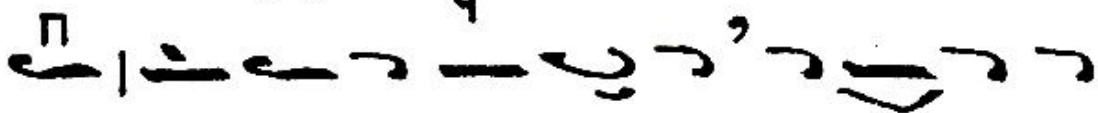
^π
^q

 ω νας των αι ω νων α α α α μην

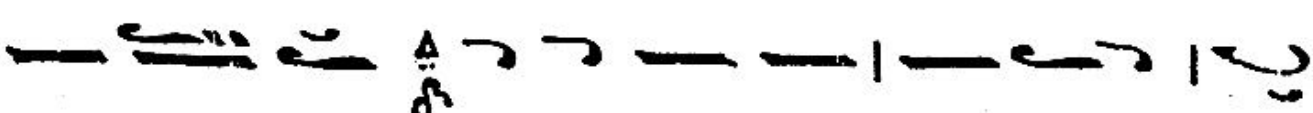
ΑΠΟΛΥΤΙΚΙΑ ΑΝΑΣΤΑΣΙΜΑ

«Τοῦ λίθου σφραγισθέντος...»

Ἦχος α' $\frac{4}{9}$ Πα

π
 η

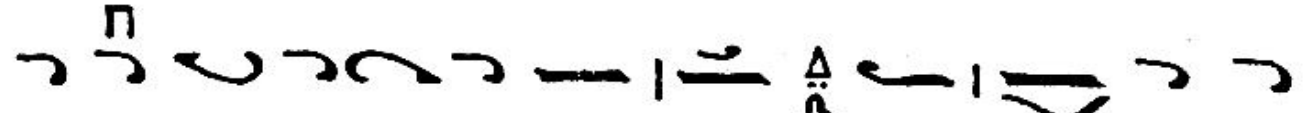
 Του λι θου σφραγι σθέντος υ πο των |

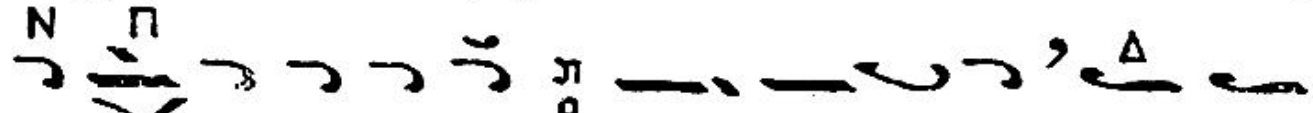
 ου δαι ων και στρα τι ω των φυ λασσον

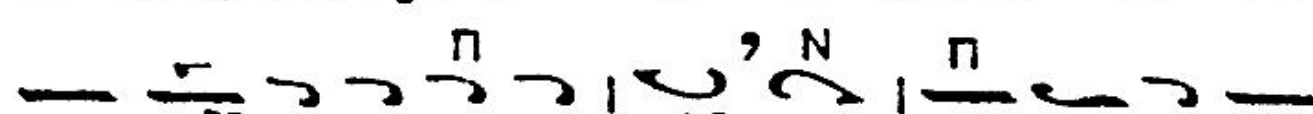
 των το σχ ραντον σου σω μα α νε ε

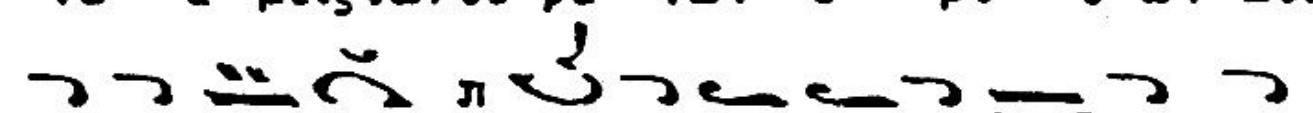
 στηστρι η με ρος Σω τηρ δω ρου με νος

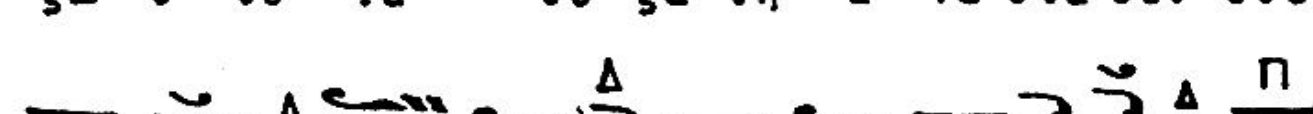
 τω κο σμω την ζω ην δι α του το αι δυ

 να α μειστων ου ρα νων ε βο ο ων Σοι

 ζω ο δο τα δο ξα τη α να στα σει σου

 Χρι στε δο ξα τη Βα σι λει α σου δο

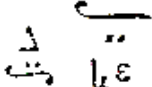
ΞΑΤΗ ΟΙ ΚΟ ΝΟ ΜΙ Α ΣΟΥ ΜΟ ΝΕ ΨΙ ΛΑ ΑΝ

ඉපය ය නි

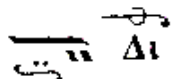
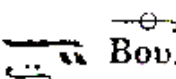
κατάληξη: $\tilde{x} \mid \overset{M}{\mathcal{O}} \sim \mid \sim \overset{-}{\mathcal{H}} \overset{\cdot}{\mathcal{H}}$ πρ
 λαν θρω πε ε ε

32. ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΗΧΟΣ

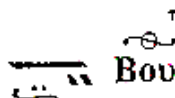
Ο Δεύτερος ήχος ανήκει στο Χρωματικό γένος και χρησιμοποιεί την μαλακή χρωματική κλίμακα.

Ἀπήχημα:

Ἀρκτικές μαρτυρίες:

Ἦχος Δι (βάση ὁ Δι), Ἦχος Βου. (βάση ὁ Βου)

Γιά τό ἐπείσακτο μέλος:

Ἦχος Βου (βάση (ὁ Βου σάν Πα).

Δεσπόζοντες φθόγγοι:

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει τούς φθόγγους Βου, Δι, Ζω.

Καταλήξεις:

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει ἀτελεῖς στόν Βου, ἐντελεῖς καί τελικές στό Δι.

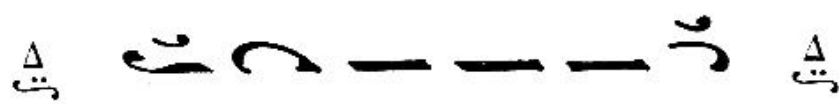
Φθορές:

Χρησιμοποιεῖ δύο φθορές, ἡ μιὰ στούς φθόγγους Νη, Βου, Δι, Ζω καί ἡ ἄλλη στούς φθόγγους Πα, Γα, Κε, Νη (ἄνω Νη).

Ἰδιωματισμοί:

Ὅταν ἡ μελωδία κατεβαίνει μέχρι τόν Πα, ὁ Πα εἶναι Διατονικός. Ὅταν ἡ μελωδία ἀνεβαίνει πάνω ἀπό τό Νη, ὁ Πα καί πάλι εἶναι διατονικός.

Γιά νά βροῦμε τό Δεύτερο ἦχο ἀπαγγέλλουμε πρίν ἀπό τήν μελωδία τούς φθόγγους:

Δι Βου Γα Δι Κε Δι

ΗΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

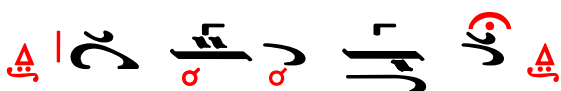

λε ε ε

2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

λε α λες

λε α α α λες

3. ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

ΒΟΥ ΓΑ-ΔΙ ΓΑ ΔΙ

4. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

ΔΙ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΖΩ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ

ΔΙ ΚΕ ΖΩ ΝΗ ΠΑΝΗ ΖΩ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑΝΗ

ΝΗ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΔΙ ΚΕ ΔΙ ΓΑ ΖΩ ΚΕ ΔΙ

Η κλίμακα του Β' ήχου σε έκταση Δις Διαπασών, με αντιπαραβολή της διατονικής κλίμακας.

κ'	12		12
δ'	8		12
γ'	14		8
β'	8		10
π'	12		12
ν'	8		8
ζ'	14		10
κ	8	Βάσις	12
δ	12		12
γ	8		8
β	14		10
π	8		12
ν	12		8
ζ	8		10
κ	14		12
δ			

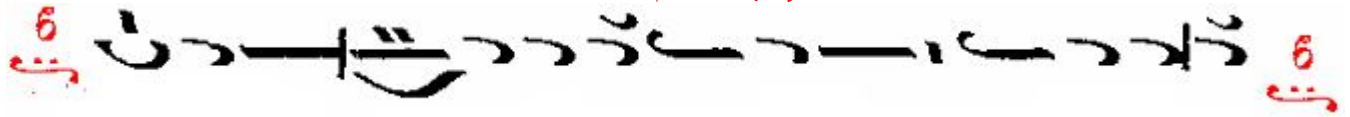
Κλίμαξ Β' ήχου

Αυτόμελα του Β' ήχου

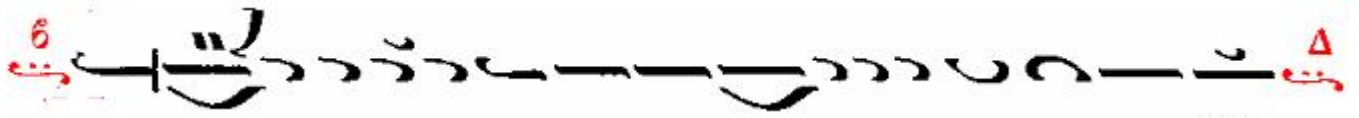
1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο "Ότε κατήλθες προς τον θάνατον...»»
2. Κοντάκια, Προστασία..., Την εν πρεσβείαις..
3. Στιχηρά προσόμοια: Ποίοις ευφημιών στέμασιν..
4. Εξαποστειλάρια, 'Τοις μαθηταίς, γυναίκες ακουτίσθητε, ..κ.α. τριήμερος ανέστης Χριστέ.. Σταυρός ο φύλαξ πάσης της οικουμένης, Σαρκή υπνώσας ως θνητός, Των μαθητών ορόντων σε, κ.α.
5. Ο Ν' ψαλμός,
6. Κανόνες,
 - ⇒ Στίβει θαλάσσης,
 - ⇒ Ως εν ηπείρω πεζεύσας, κ.α.
 - ⇒ Βοηθός και σκεπαστής..
 - ⇒ Τα αντίφωνα της Θ. Λειτουργίας.
 - ⇒ Το φώς Ιλαρόν,
 - ⇒ Τρισάγια,
 - ⇒ Δύναμις
 - ⇒ Χερουβικά, κοινωνικά, κ.α.

Δόξα..., και νυν.., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

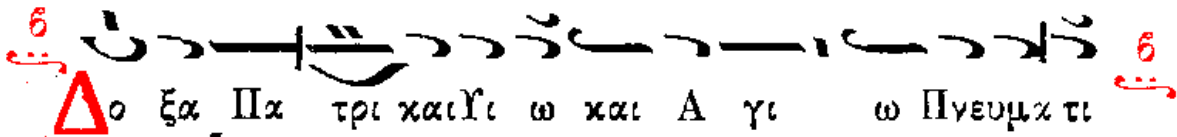

κε δι κε ζω νη ζω κε δι δι γα κε κε δι γα βου

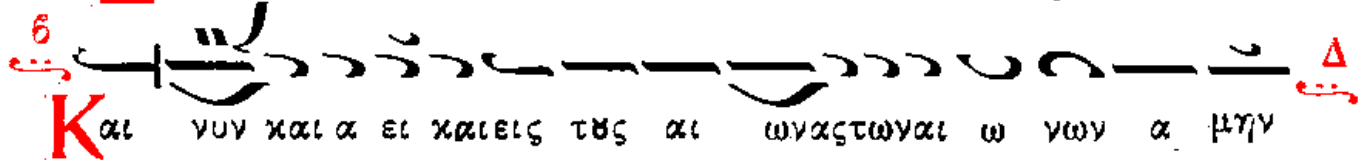

βουζω-νη ζωκεδι γαγα δι κε ζω κε δι γα δι βου γα δι

Δόξα...., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου. Μέλος

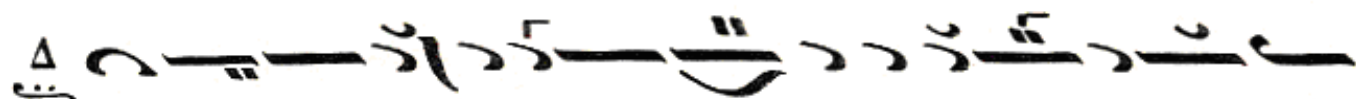
Δο ξα Πα τρι και Υι ω και Α γι ω Πνευμα τι

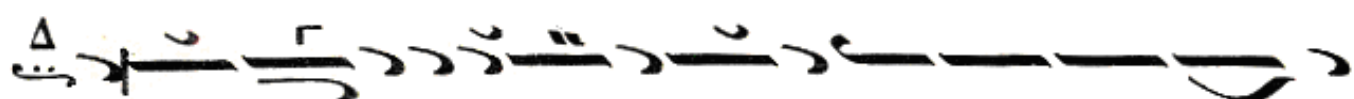
Και νυν και α ει και εις τας αι ωνας τω ναι ω νων α μην

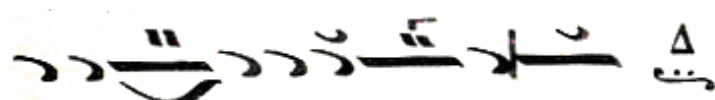
Δόξα...., και νυν., το αργόσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

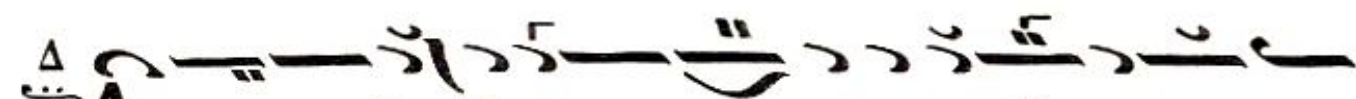

 βου γα-δι κε δι γα βου γα δι-κε δι γα βου γα-δι γα δι δι

 δι δι-κε δι γα-βου κε δι κε δι δι

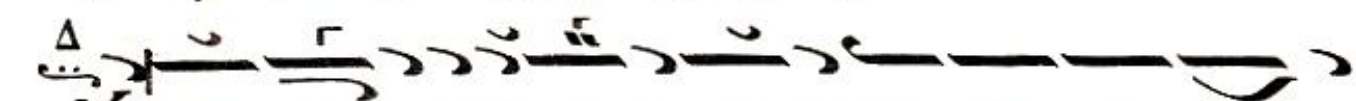

 γα δι κε δι γα βου γα-δι γα δι γα γα δι κε ζω κε

 δι γα δι-κε δι γα βου γα-δι γα δι

Δόξα..., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακικό, εκ του Αναστασιματαρίου.
 Μέλος

 Δ ο ο ο ξα Πα α α τρι ι ι και Υι υι ω και

 Α γι ι ω Πνε ε ευ μα τι

 Και νυ υ υ υν και α α ει και εις της αι ω νας

 τωναι ω ω ω νων α α μην

33. ΤΡΙΤΟΣ ΗΧΟΣ

Ὁ Τρίτος ἦχος ἀνήκει στό Ἑναρμόνιο γένος.

Ἀπήχημα: $\begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{Λε} \end{array}$

Ἀρκτικές μαρτυρίες:

Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array} \text{Γα}$ ἢ Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array} \text{Γα}$

Δεσπόζοντες φθόγγοι:

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει τούς φθόγγους Πα, Γα, Κε.

Καταλήξεις:

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει ἀτελεῖς στόν Κε, ἐντελεῖς στόν Πα καί τελικές στό Γα.

Φθορές:

Χρησιμοποιεῖ τίς Διατονικές φθορές καί εἰδικά τοῦ Γα ϕ
Ἐπίσης τήν Ἑναρμόνιο φθορά ρ καί τά δύο φθορικά σημεῖα:
Τή γενική ὕφεση φ καί τή γενική δέση δ . Στά Παπαδικά
μέλη μπαίνει ἡ φθορά τοῦ Νη ν στό Γα καί ἐνεργεῖ σάν Πλά-
γιος Τέταρτος κατά τριφωνία.

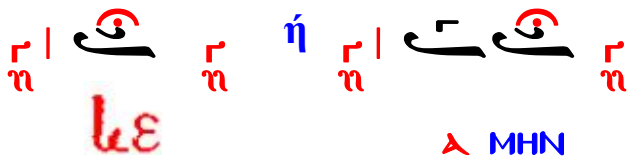
Γιά νά βροῦμε τόν Τρίτο ἦχο ἀπαγγέλλουμε πρὶν ἀπό τή μελωδία
τους φθόγγους:

$\begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array} \quad \text{Γα} \quad \text{Κε} \quad \text{Δι} \quad \text{Γα} \quad \text{Βου} \quad \text{Πα} \quad \text{Γα} \quad \begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{ΓΓ} \end{array}$

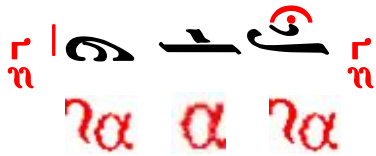

ΗΧΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

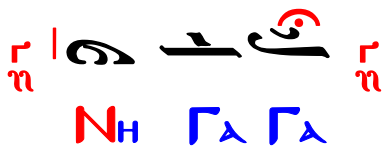
1. ΑΠΗΧΗΜΑ

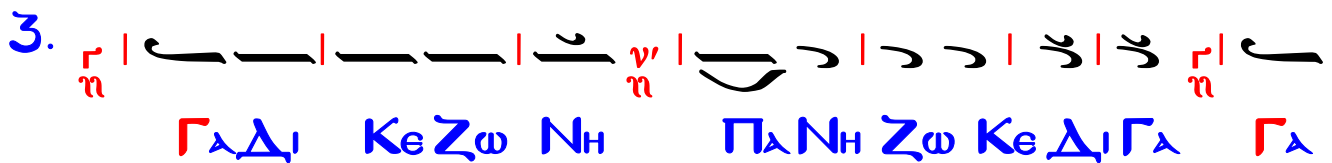
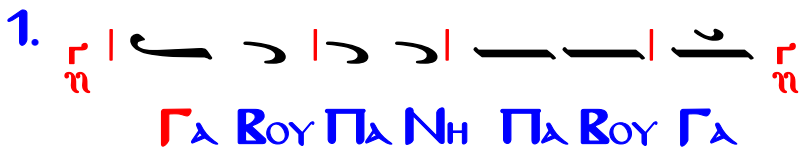
2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

3. ΠΑΡΑΛΑΓΗ

4. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

ΒΟΥ Πλ Nη Πλ ΒΟΥ Γλ

Αυτόμελα του Γ' ήχου

Γ' ήχος			Γ' ήχος		
♂ ♂	6	Γ' β'	♂ ♂	8	Γ' β'
	12	Γ' π'		10	Γ' κ'
	12	Γ' ν'		12	Γ' π'
	12	Γ' δ'		12	Γ' ν'
	6	Γ' ζ'		8	Γ' δ'
	12	Γ' κ'		10	Γ' ζ'
	12	Γ' ξ'		12	Γ' κ'
	12	Γ' Δ'		8	Γ' ξ'
	6	Γ' Γ'		10	Γ' Δ'
	12	Γ' β'		12	Γ' Γ'
	12	Γ' π'		12	Γ' β'
12	Γ' ν'				

Μετάθεση του Νη

Κλίμακες του Γ' ήχου

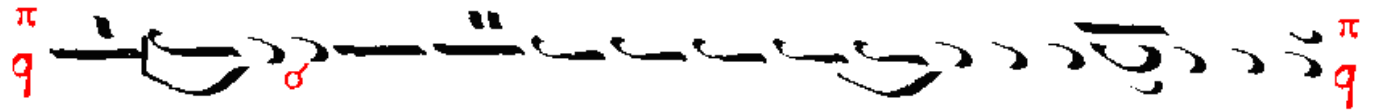
1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο “ Εφραινέσθω τα ουράνια.., Θείας πίστεως ομολογία,»»»
2. Κοντάκια, Η Παρθένος σήμεραν...., ..
3. Στιχηρά προσόμοια: Μεγάλη των μαρτύρων σου.,Σταυροφανώς Μωϋσής.., Εσπερινόν ύμνον.., Έστησαν τα τριάκοντα αργύρια, ..
4. Εξαποστειλάρια, Επεσκέψατο ημάς...., Εν πνεύματι τω Ιερώ.. Ο ουρανόν τοις άστροις, Απόστολοι εκ περάτων..., Τον νυμφώνα σου βλέπω.. Τον ληστήν αυθημερόν..,κ.α.
5. Κάθισμα την ωραιότητα..
6. Κανόνες,
 ⇒ Ο τα ύδατα πάλαι ,,, Χέρσον αβυσσοτόκον..,
 ⇒ Της Κυριακής του Παραλύτου, Θαυμαστός ενδόξως ποιών τέρατα..,
 ⇒ Χερουβικά,κοινωνικά,κ.α.

Δόξα...., και νυν.., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

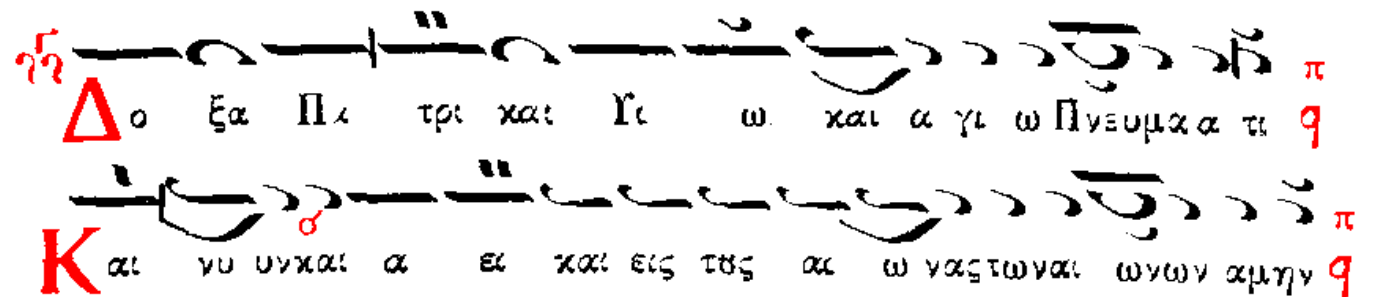
δι βου γα δι-κε γα δι κε κε δι γα βου δι γα βου πα

δι δι γα βου γα δι-κε κε κε κε κε κε δι γα βου δι γα βου πα

Δόξα...., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

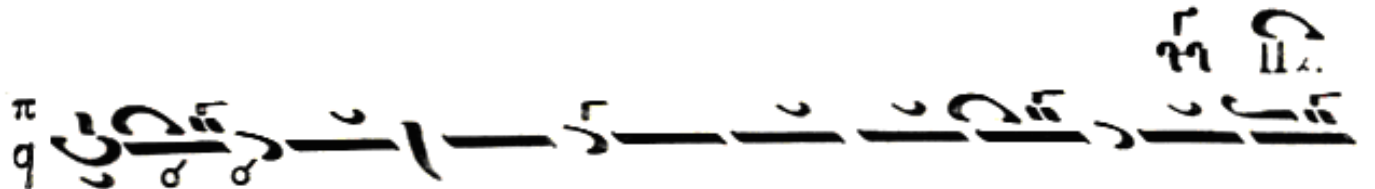

Δο ξα Πα τρι και Υι ω και α γι ω Πνευμα α τι

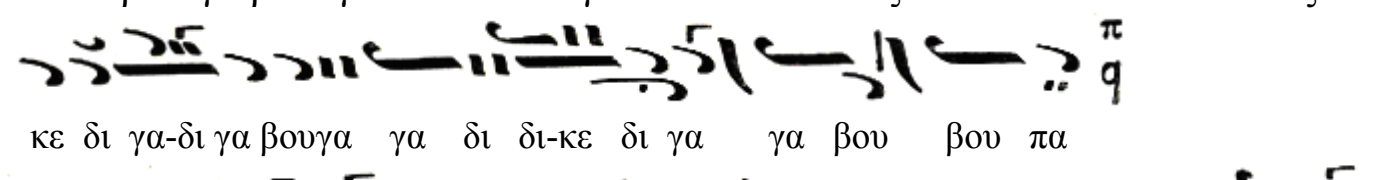
Και νυ υγκαι α ει και εις τῆς αι ω νας τω ναι ω νων αμην

Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

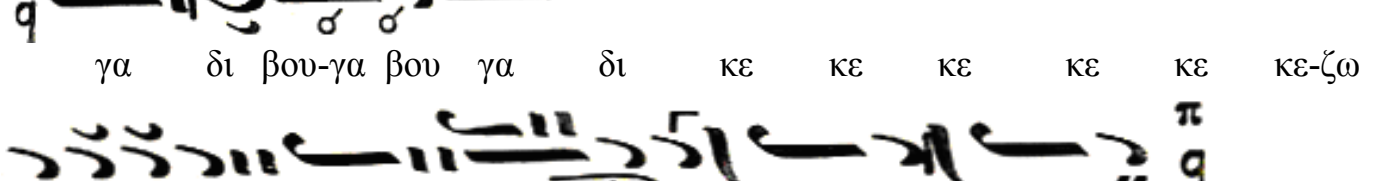
Παραλαγή

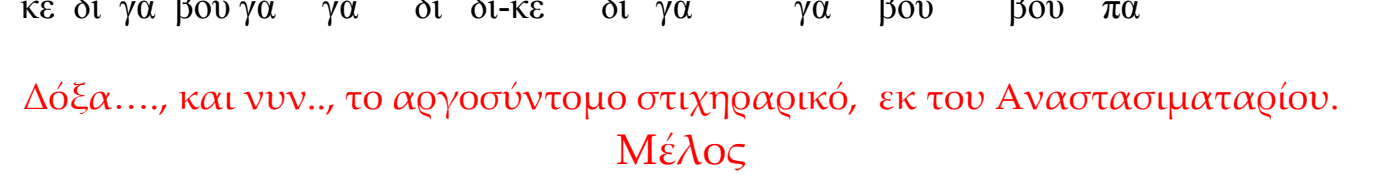
 δι βου-γα βου γα δι γα δι κε ζω δι-κε δι κε κε-ζω

 κε δι γα-δι γα βουγα γα δι δι-κε δι γα γα βου βου πα

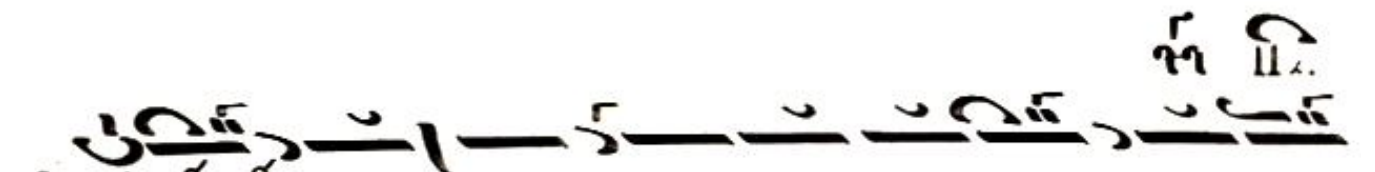

 γα δι βου-γα βου γα δι κε κε κε κε κε κε-ζω

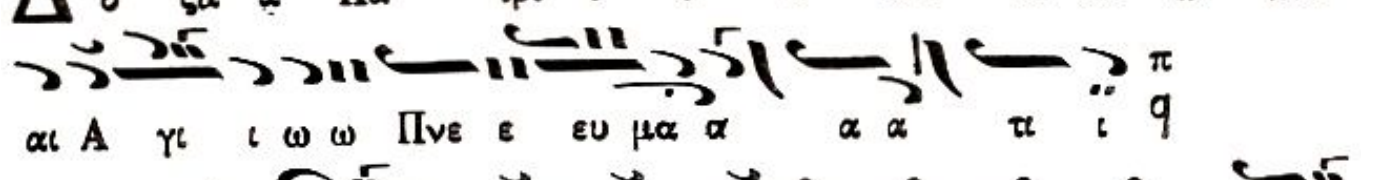

 κε δι γα βου γα γα δι δι-κε δι γα γα βου βου πα

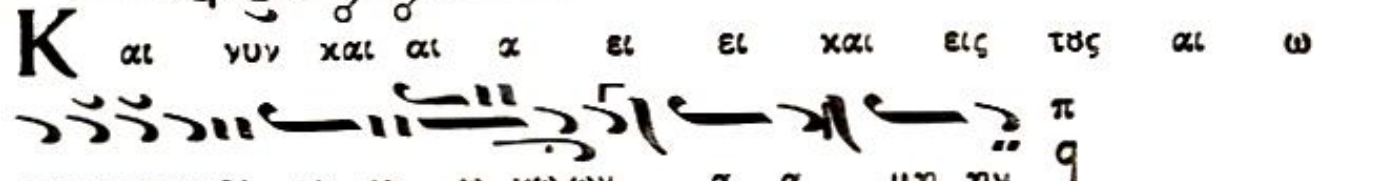
Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.
Μέλος

 Δ ο ξα α Πα τρι ι ι ι και Υι υι ω και

 αι Α γι ι ω ω Πνε ε ευ μα α α α τι ι

 Κ αι γυν και αι α ει ει και εις της αι ω

 ωνας των αι αι ω ω ω νων α α μη ην

34. ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΗΧΟΣ

Ὁ Τέταρτος ἦχος ἀνήκει στό Διατονικό γένος καί χρησιμο-
ποιεῖ τή Διατονική κλίμακα.

Ἀπήχημα:

Στό Εἰρμολογικό μέλος: $\begin{array}{c} \text{ἦ} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{ε} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{ε} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{ε} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{ε} \\ \text{λ} \end{array}$

Στό Στιχηραρικό μέλος: $\begin{array}{c} \text{ἦ} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{ε} \\ \text{λ} \end{array}$

Στό Παπαδικό μέλος: $\begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \begin{array}{c} \text{Α} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{γ} \\ \text{λ} \end{array} \begin{array}{c} \text{α} \\ \text{λ} \end{array}$

Ἀρκτικές μαρτυρίες:

Στό Εἰρμολογικό μέλος: Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Γ} \\ \text{λ} \end{array} \text{Bou ἦ} \begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \text{Bou}$

Στό Στιχηραρικό μέλος: Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \text{Πα}$

Στό Παπαδικό μέλος: Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \text{Δι.}$

Στά Ἐπείσακτα μέλη: Ἦχος $\begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \text{Δι} , \text{ Ἦχος } \begin{array}{c} \text{Δ} \\ \text{δλ} \end{array} \text{Δι}$

Φθορές

Χρησιμοποιεῖ τίς Διατονικές φθορές.

Δεσπόμενοι φθόγγοι:

- Τό Εἰρμολογικό μέλος ἔχει τούς Βου, Δι.
- Τό Στιχηραρικό μέλος ἔχει τούς Πα, Βου, Δι καί
- Τό Παπαδικό μέλος ἔχει τούς Βου, Δι, Ζω.

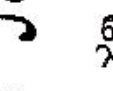
Καταλήξεις:

- Τό Εἰρμολογικό ἔχει ἀτελεῖς στόν Πα, ἐντελεῖς καί τελικές στό Βου.
- Τό Στιχηραρικό ἔχει ἀτελεῖς στό Δι, ἐντελεῖς στόν Πα καί τελικές στό Βου.
- Τό Παπαδικό ἔχει ἀτελεῖς στούς Νη, Βου, Ζω ἐντελεῖς καί τελικές στό Δι.

· Έλξεις:

Ό φθόγγος Ζω έλκεται πρός τά κάτω, όταν ή μελωδία φθάνει μέχρις αυτόν. Ό Γα έλκεται πρός τά πάνω όταν ή μελωδία κατεβαίνει μέχρις αυτόν. Επίσης ό Πα έλκεται πρός τά πάνω όταν ή μελωδία κατέρχεται μέχρις αυτόν.

Γιά νά βροῦμε τόν Τέταρτο ήχο, απαγγέλλουμε πρίν από τή μελωδία τούς φθόγγους:

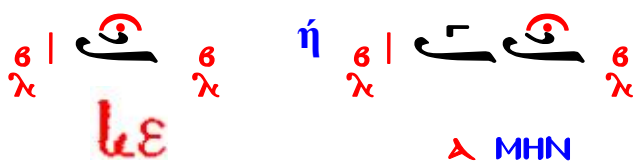
– Στο Είρμολογικό: $\delta \lambda$ γ β $\delta \lambda$
Δι Γα Βου

– Στο Στιχηρατικό: $\pi \eta$ $\pi \eta$
Πα

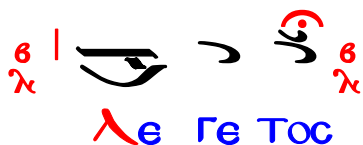
– Στο Παπαδικό: $\Delta \delta \lambda$ $\Delta \delta \lambda$ $\Delta \delta \lambda$ $\Delta \delta \lambda$
Δι Δι Δι

ΗΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

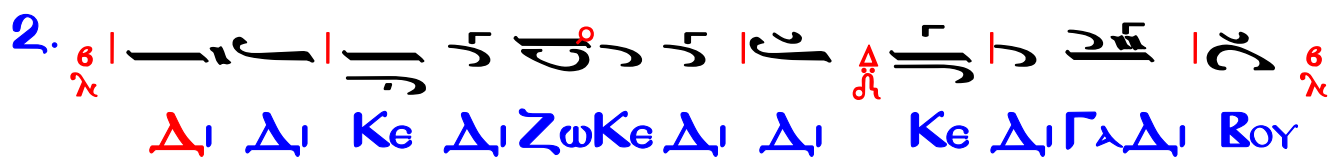
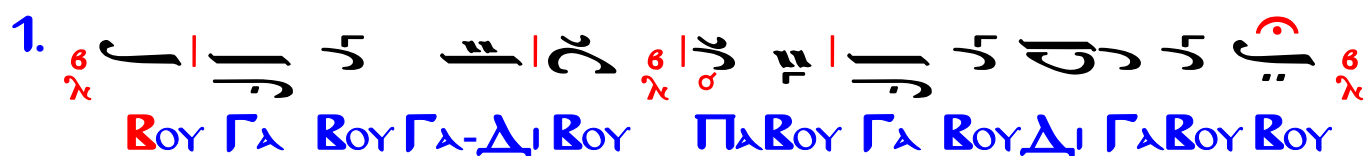
2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

3. ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

4. ΚΛΙΜΑΚΕC

ΗΧΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ

1. ΔΠΗΧΗΜΑ

π_q | π_q η π_q | π_q

2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΓΗ

π_q | | π_q
 $\mathbf{B}_\mathbf{OY}$ Δ_1 Γ_λ $\mathbf{B}_\mathbf{OY}$ Π_λ Π_λ

3. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

1. $\frac{\pi}{q}$
 $\Pi_\lambda \Pi_\lambda N_H \text{ Boy} \quad \Gamma_\lambda \text{ Boy} \quad \Gamma_\lambda \text{ Boy} \Pi_\lambda \Pi_\lambda N_H \Delta_1 \Delta_1 \quad \Gamma_\lambda \text{ Boy}$

$$\Pi_A N_H \Gamma_A \text{BOY} \Delta_I \quad \Gamma_A \text{BOY} \Pi_A \text{BOY} \Pi_A \quad \Pi_A \quad \text{BOY} \Gamma_A \Delta_I \Gamma_A \text{BOY} \Gamma_A$$

Δι Κε Δι Γλ Βοϋ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ ΠΑΠΑΔΙΚΟΝ

Figure 1: The eight basic strokes of the Chinese character 人 (person). The strokes are numbered 1 through 8, with red arrows indicating the direction of the stroke. The strokes are: 1. A red arrow pointing up and to the right. 2. A red arrow pointing down and to the right. 3. A red arrow pointing down and to the left. 4. A red arrow pointing up and to the left. 5. A red arrow pointing down and to the right. 6. A red arrow pointing down and to the left. 7. A red arrow pointing up and to the right. 8. A red arrow pointing down and to the right.

4. ΚΛΙΜΑΚΑ ΠΑΠΑΔΙΚΗ

1.

Κλίμαξ Δ' ήχου.

Δ	12
Γ	8
Β	10
Α	12
Ζ	8
Κ	10
Π	12
Ρ	12
Σ	8
Τ	10
Φ	12
Χ	8
Ψ	10
Ω	12

Κλίμαξ Λέγειου

Κλίμαξ Στιχηρικών

Άγια

1. Το Απολυτίκιο “Κανόνα πίστεως .., και τρόπων μέτοχος..»»
2. Κοντάκια, Ταχύ προκαταλαβε...., Ο υψωθείς εν τω Σταυρώ.., Επεφάνης σήμερον,
3. Στιχηρά προσόμοια: «Ως γενναίον εν μάρτυσι.. , Έδωκας σημείωσιν.., Ο εξ υψίστου κληθείς.., Ήθελον δάκρυσιν εξαλείψαι..,
4. Εξαποστειλάρια,
5. Το κάθισμα, Κατεπλάγη Ιωσήφ...,
6. Κανόνες,
⇒ Θαλάσσης το ερυθραίον πέλαγος,
⇒ Ανοίξω το στόμα μου,
⇒ Χοροί Ισραήλ,
⇒ Θείω καλυφθείς..
7. Χερουβικά, κοινωνικά, κ.α.

Κλίμαξ Δ' ήχου

Δόξα..., και νυν., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

6 2 6 2

κε δι κε ζω κε δι κε δι γα κε κε δι γα βου

6 2 7

βου δι γα βου πα βου γα-δι δι δι δι γα δι βου γα

6 2

δι κε δι γα βου

Δόξα..., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

6 2 6 2

Δ ο ξ α Πα τρι και Υι ω και α γι ω Πνευματι

6 2 7

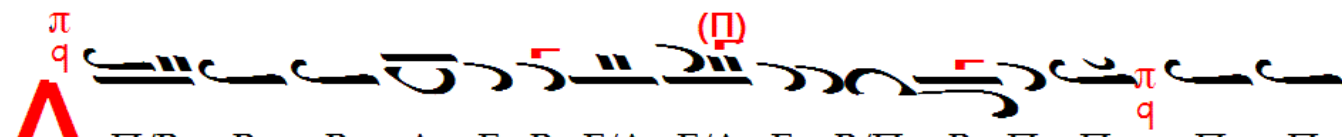
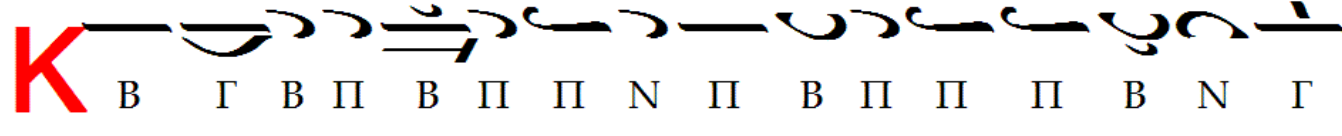
Κ αι νυν και α ει ει και εις τος αι ω νας των

6 2

αι ω νωγαμην

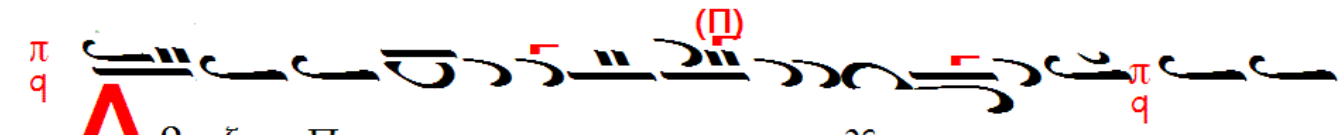
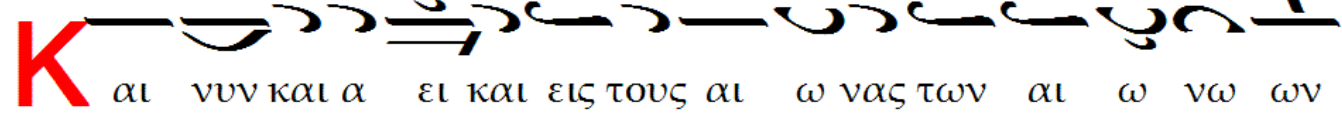
Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

Π/Β Β Β Δ Γ Β Γ/Δ Γ/Δ Γ Β/Π Β Π Π Π Π
Β Ν Γ Β Γ Δ ΓΒ/ΠΒ Π Π

Β Γ Β Π Β Π Π Ν Π Β Π Π Π Β Ν Γ
Γ/Δ ΓΒ/ΠΒ Π Π

Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

ο ξα Πα τρι ι ι ι και αι Υι υι υι ω και α
γι ω Πνε ε ε ευ μα α α τι

αι νυν και α ει και εις τους αι ω νας των αι ω νω ων
α α α α μην

35. ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ

Ὁ Πλάγιος Πρῶτος ἦχος ἀνήκει στό Διατονικό γένος καί χρησιμοποιεῖ τή Διατονική κλίμακα τοῦ Πρώτου ἦχου.

Ἀπήχημα

– Στό Εἰρμολογικό μέλος: $\overset{\eta}{\underset{\alpha}{\chi}}$ $\overset{\sim}{\underset{\epsilon}{\lambda}}$

– Στό Στιχηραρικό καί Παπαδικό μέλος: $\overset{\pi}{\underset{\eta}{\eta}}$ $\overset{\sim}{\underset{\epsilon}{\lambda}}$

Ἀρκτικές μαρτυρίες:

Στό Εἰρμολογικό μέλος: Ἦχος $\overset{\lambda}{\underset{\pi}{\pi}}$ $\overset{\sim}{\underset{\eta}{\eta}}$ Πα —

– Στό Στιχηραρικό καί Παπαδικό μέλος: $\overset{\lambda}{\underset{\pi}{\pi}}$ $\overset{\sim}{\underset{\eta}{\eta}}$ Πα

Φθορές

Χρησιμοποιεῖ τίς Διατονικές, κυρίως ὅμως τοῦ Πα η καί τοῦ Κε

Δεσπόμενοι φθόγγοι

– Τό Εἰρμολογικό μέλος ἔχει τούς Κε, Νη.

– Τό Στιχηραρικό μέλος καί τό Παπαδικό τούς Πα, Δι, Κε.

Καταλήξεις

– Τό Εἰρμολογικό ἔχει ἀτελεῖς στό Νη. Ἐντελεῖς καί τελικές στόν Κε.

– Τό Στιχηραρικό μέλος ἔχει ἀτελεῖς στούς Δι, Κε, ἐντελεῖς στόν Πα καί τελικές στό Δι.

– Τό Παπαδικό ἔχει ἀτελεῖς στούς Δι, Κε καί τελικές στόν Πα.

Ἑλξεις

– Στό Εἰρμολογικό μέλος ὁ Γα ἔλκεται πρὸς τὰ πάνω, ὅταν ἡ μελωδία φθάνει μέχρις αὐτόν, ἐνῶ ὁ φθόγγος Ζω εἶναι φυσικός.

– Στό Στιχηραρικό καί Παπαδικό μέλος ἰσχύει ὅ,τι στόν Πρῶτο ἦχο.

Γιά νά βροῦμε τόν Πλάγιο Πρῶτο ἦχο ἀπαγγέλλουμε πρὶν ἀπὸ τή μελωδία τούς φθόγγους:

– Στό Εἰρμολογικό: $\overset{\chi}{\underset{\eta}{\eta}}$ $\overset{\sim}{\underset{\Delta}{\Delta}}$ $\overset{\sim}{\underset{\epsilon}{\epsilon}}$ $\overset{\chi}{\underset{\eta}{\eta}}$

– Στό Στιχηραρικό καί Παπαδικό μέλος:

$\overset{\pi}{\underset{\eta}{\eta}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Πα}}{\text{Πα}}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Κε}}{\text{Κε}}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Δι}}{\text{Δι}}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Γα}}{\text{Γα}}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Βου}}{\text{Βου}}}$ $\overset{\sim}{\underset{\text{Πα}}{\text{Πα}}}$ $\overset{\pi}{\underset{\eta}{\eta}}$

Figure 1: The proposed model for the generation of the handwritten digits. The model is trained on a dataset of handwritten digits. The input is a vector $\mathbf{z}$ of size n . The model consists of a series of layers: a fully connected layer of size n , a convolutional layer of size n , a fully connected layer of size n , a convolutional layer of size n , a fully connected layer of size n , a convolutional layer of size n , a fully connected layer of size n , a convolutional layer of size n , a fully connected layer of size n , and a convolutional layer of size n . The output is a vector $\mathbf{y}$ of size n .

1. ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΛΟΣ, ΜΕ ΤΡΟΧΟ Ηχος $\lambda \pi \dot{\eta} \Pi \lambda \circ \underbrace{\quad}$

 $\text{Ke } \Delta_1 \text{ Ke } \mathbb{Z}\omega \text{ N}_H \mathbb{Z}\omega \text{ Ke } \mathbb{Z}\omega \text{ } \mathbb{Z}\omega \text{ N}_H \mathbb{Z}\omega \text{ Ke } \text{ Ke } \mathbb{Z}\omega \text{ N}_H$

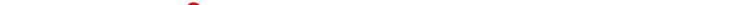

٥ — — || ٧ ٨ ٩

Γ Δ Κ Ζ Ν Η Ζ Κ Κ

1. ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟ ΜΕΛΟΣ, ΚΑΤΑ ΔΙΑΠΑΣΩΝ Ηχος λ π ρ Πα ο ρ

[illegible]

 $N_H \quad \Pi_A \quad \Pi_A N_H \quad Z_\omega \quad K_e \Delta_I \quad \Pi_A \quad \Pi_A \quad \Delta_I \quad K_e \quad K_e$

ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΣΤΙΧΗΡΑΡΙΚΟΣ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

The diagram illustrates a quark line transformation. On the left, a quark line labeled πq enters a vertex. A gluon line (represented by a curly bracket) connects this vertex to another vertex on the right. From the right vertex, a quark line labeled $\pi \bar{q}$ exits. Below the diagram, the text $q \rightarrow \bar{q}$ is written in red, indicating the transformation of the quark into an antiquark.

2. ПРОИХИМА

3. ΠΑΡΑΛΑΓΗ

π_q

 π_q

π_q
 $\int$
 $|$
 $\int$
 $\int$
 $\int$
 π_q

N_H
 Γ_A
 B_{OY}
 P_A

4. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

1. $\pi_q | \text{ } \pi_q$
 $\Pi_\lambda \quad \text{Ke} \quad \Delta_1 \quad \Gamma_\lambda \quad \text{BoY} \quad \Pi_\lambda$

2. π_q | χ_q | π_q
 Π_Δ $\Box_\Gamma$ Γ_Δ Δ_K K_Δ Δ_Γ $\Gamma_\Box$ $\Box_\Pi$

3. π_q | π_q | π'_q |

Δ_I Γ_A BoY Π_A Ke $\text{Z}\omega$ N_H Π_A Π_A N_H $\text{Z}\omega$ Ke Δ_I Γ_A BoY

$$\begin{array}{ccccccc} \text{S} & \pi_q & \text{S} & \text{—} & \text{S} & \text{S} & \pi_q \\ \Pi_A & N_H & \Pi_A & \text{BoY} & \Gamma_A & \text{BoY} & \Pi_A \end{array}$$

Κλίμακες του πλαγίου Α' ήχου

ο	π'			π'	
ο	ν'	12		ν'	
ο	ζ'	8		ζ'	
ο	κ	10		κ	
ο	κ'	12		κ'	
ο	Δ	12		Δ	
ο	δ	12		δ	
ο	Γ	12		Γ	
ο	ζ	8		ζ	
ο	β	10		β	
ο	κ			κ	
ο	π			π	
ο	ρ			ρ	

Διατονική Εναρμόνιος

Κλίμαξ ουκ' Οκτωήχου
η λεγόμενη Μινόρε (ελάσσων)

Αυτόμελα του πλ. του Α' ήχου

1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο "Τον συνάναρχον Λόγον»»
2. Το Ιδιόμελο "Τον Ήλιον κρύψαντα..., Ο πολυέλαιος Δούλοι Κύριον...
3. Στιχηρά προσόμοια: Χαίρεις ασκητικών....., Όσιε Πάτερ Θεοφόρε..
4. Τα Ε' & Θ' Εωθινά δοξαστικά.
5. Τα Πάσχα Ιερών., Το Αναστάσεως ημέρα,
6. Κανόνες,
 - ⇒ Ίππον και αναβάτην
 - ⇒ Της Αναλήψεως, "Τω Σωτήρι Θεώ..,
 - ⇒ Χερουβικά, κοινωνικά, κ.α.

Δόξα...., και νυν.., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

ζω κε ζω νη-πα νη ζω νη ζω κε ζω ζω νη ζω κε

κε κε δι κε ζω νη νη νη νη ζω νη νη

Ζω κε ζω νη ζω κε κε

Δόξα...., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

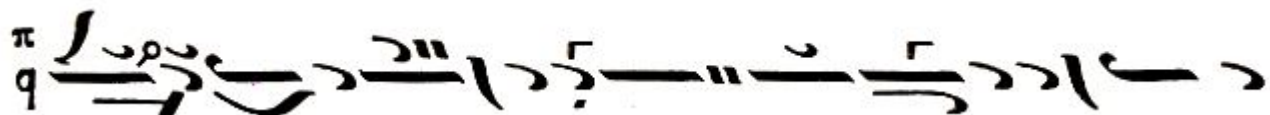
Δοξα Πατρι και Υιω και αγιω Πνευματι

Και νυν και α ει και εις τας αιωνας

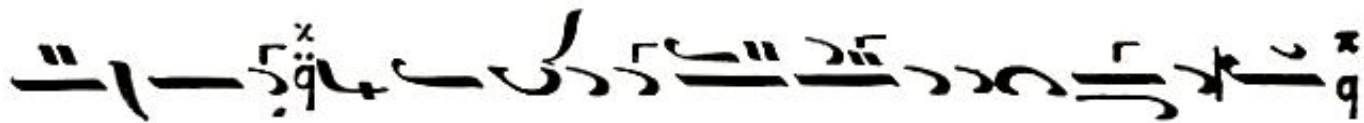
των αιωνων α μην

Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηραρικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

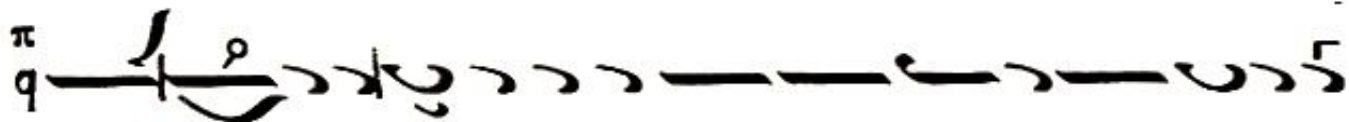
Παραλαγή

Ζω κε κε δι γα-δι γα βου γα δι κε ζω κε δι δι γα

δι-κε ζω κε πα πα κε δι γα γα δι γα δι γα βου πα βου πα πα

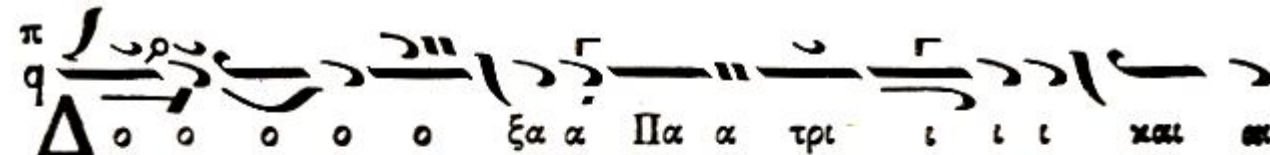
κε ζω κε δι κε δι γα βου γα δι δι γα δι κε δι γα

γα δι γα β-πα βου πα πα

Δόξα...., και νυν., το αργουσύντομο στιχηραρικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

Δ ο ο ο ο ο ξ α α Πα α τρι ι ι ι και εκ

Υι ω ω και α γι ι ι ω Πνε ευ μα α α τι

Και νυν και α ει και εις τος αι ω νας των αι ω ω ω

νων, α α α α μην

36. ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ

Ὁ Πλάγιος Δεύτερος ἦχος ἀνήκει στό Χρωματικό γένος καί χρησιμοποιεῖ τή Σκληρή Χρωματική κλίμακα κατά τό Πεντάχορδο σύστημα.

Ἀπήχημα: $\pi \quad \overline{\overline{\epsilon}}$

Ἀρκτικές μαρτυρίες: Ἦχος $\lambda \quad \pi \quad \overline{\overline{\alpha}}$ Πα

Γιά τό ἐπείσακτο μέλος: Ἦχος $\lambda \quad \pi \quad \overline{\overline{\alpha}} \quad \overline{\overline{\alpha}}$ Βου

Φθορές

— Χρησιμοποιεῖ δύο φθορές. Ἡ μιά $\overline{\overline{\alpha}}$ γιά τούς φθόγγους Πα, Κε καί ἡ ἄλλη σ γιά τό Δι.

Δεσπόζοντες φθόγγοι

- Τό Εἵρμολογικό ἔχει τούς Πα, Δι.
- Τό Στιχηραρικό καί Παπαδικό τούς Πα, Δι, Κε.

Καταλήξεις

- Τό Εἵρμολογικό ἔχει ἀτελεῖς στό Δι, ἐντελεῖς καί τελικές στόν πα.
- Τό Στιχηραρικό ἀτελεῖς στό Δι, ἐντελεῖς στόν Κε καί τελικές στόν Πα. Πολλές φορές καί στό Δι.
- Τό Παπαδικό ἀτελεῖς στό Δι, ἐντελεῖς στόν Κε καί τελικές στόν Πα.

Ἰδιωματισμοί

Ὅταν ἡ μελωδία περιστρέφεται στούς μέσους φθόγγους Δι, Νη, τότε ἡ μελωδία ἐκτελεῖται μέ διατονικά διαστήματα.

Γιά νά βροῦμε τόν Πλάγιο Δεύτερο ἦχο, ἀπαγγέλλουμε πρίν ἀπό τή μελωδία τούς φθόγγους:

$\pi \quad \overline{\overline{\alpha}} \quad \text{—} \quad \text{—} \quad | \quad \text{—} \quad \overline{\overline{\alpha}} \quad \overline{\overline{\alpha}} \quad | \quad \overline{\overline{\alpha}} \quad \pi$
 Πα Βου Γα Δι Γα Βου Πα

$$\pi \mid \pi \quad \text{with} \quad \pi \mid \pi$$
[illegible]

π $\frac{1}{\sqrt{x}}$ $\frac{1}{x}$ x x^2 x^3 π

Παραβολή Κλιμάκων

	κ'		κ'		κ'
12	κ'	12	κ'	4	κ'
8	Δ'	12	Δ'	20	Δ'
14	Γ'	8	Γ'	6	Γ'
8	Β'	10	Β'	12	Β'
12	Π'	12	Π'	4	Π'
8	ν'	8	ν'	20	ν'
14	ζ'	10	ζ'	6	ζ'
8	κ	12	κ	12	κ
12	Δ	12	Δ	4	Δ
8	Γ	8	Γ	20	Γ
14	β	10	β	6	β
8	π	12	π	12	π
12	ν	8	ν	4	ν
8	ζ	10	ζ	20	ζ
14	κ	12	κ	6	κ
	Δ		Δ		Δ
B' ήχου		Διατονική		πλαγίου B'	

Αυτόμελα του πλαγίου του Β' ήχου

1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο “ Αγγελικαί δυνάμεις..»»
2. Κοντάκια, Της Αναλήψεως “Την υπέρ ημών πληρώσας οικονομίαν,
3. Στιχηρά προσόμοια: Όλην αποθέμενοι..... , Η απεγνωσμένη...,
Αι Αγγελικαί προπορεύεσθαι δυνάμεις..., Μετάνοιαν ου κέκτημαι,
Τριήμερος ανέστης Χριστέ....,
4. Εξαποστειλάρια, ‘
5. Το κάθισμα, “ Ελπίς του κόσμου αγαθή...
6. Κανόνες,
⇒ Ως εν ηπείρω πεζεύσας ο Ισραήλ....,
⇒ Βοηθός και σκεπαστής..
⇒ Της Μ. Πέμπτης, Τμηθείς τμάται,
⇒ Των Αγίων Παθών, “ Προς σε ορθρίζω,
⇒ Του Μ. Σαββάτου, Κύματι θαλάσσης...
⇒ Χερουβικά, κοινωνικά, κ.α.

Δόξα...., και νυν., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

κε δι γα δι γα βου γα δι βου βου δι δι γα βου πα

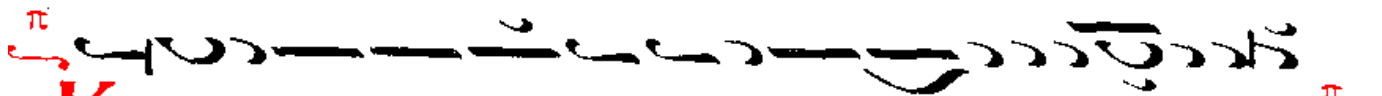
πα βου πα βου γα δι δι δι γα δι κε δι γα βου δι γ β π

Δόξα...., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

Δο ξα Πα τρι ι και Υι ω και α γι ω Πνευμα τι

Και νυ υν και α ει και εις τῆς αι ω νας τω ν αι ω νων α μ η ν

Δόξα...., και νυν., το αργόσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

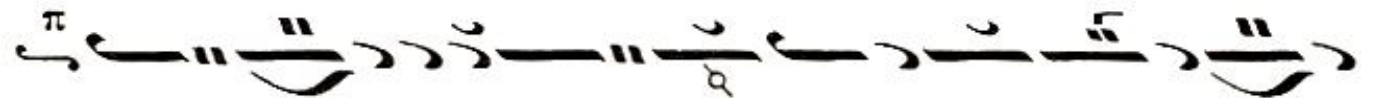
Παραλαγή

Πα βου γα δι γα βου πα βου γα δι κε δι γα βου γα δι γα δι γα

δι κε δι γα βου γα δι γα βου πα βου πα πα

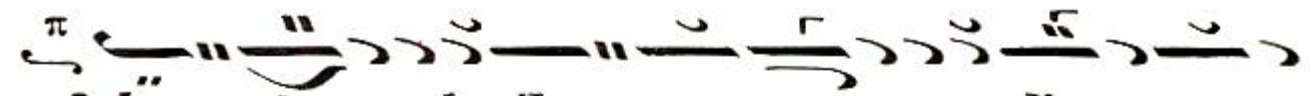
Πα βου γα δι γα βου πα βου γα δι δι γα δι κε ζω κε ζω νη ζω

κε δι γα δι κε δι γα δι γα β-π βου πα πα

Δόξα...., και νυν., το αργουσύντομο στιχηρακικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

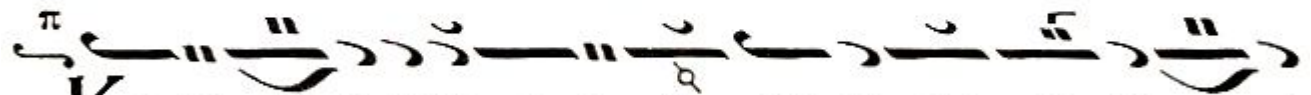
Μέλος

Ν' ε ε δο ο ο ξα Πα α τρι ι ι ι και Υι υι ω κα,

Α γι ι ω Πνε ευ μα α α τι

Κ αι αι γυ υ υ γ και α α ει και εις τος αι αι ω ω

ωνας των αι ω ω νων α α α α μην

37. ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ ἢ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

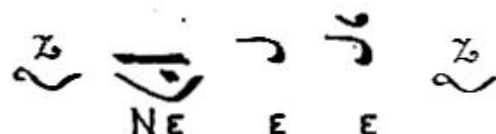
Ὁ Βαρὺς ἦχος ὀνομάσθηκε ἔτσι γιατί ἔχει τὴν πιὸ χαμηλὴ βάση ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους ἦχους.

Ὁ ἦχος αὐτός ἀνήκει στό Διατονικό καί Ἐναρμόνιο γένος. Χρησιμοποιεῖ τὴ Διατονικὴ κλίμακα μέ βάση τὸ χαμηλό Ζω καί τὴν Ἐναρμόνιο κλίμακα.

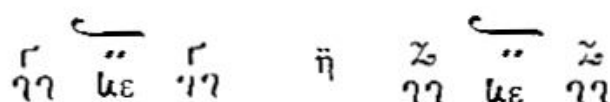
Ἡ Ἐναρμόνιος φθορά ρ ὅταν τοποθετηθεῖ συγχρόνως στό Ζω καί στό Βου, σχηματίζει Κλίμακα Ἐναρμόνιο μέ δύο ὅμοια τετράχορδα.

Ἀπήχημα

— Στό Διατονικό γένος:

— Στό Ἐναρμόνιο γένος:

Ἀρκτικές μαρτυρίες

— Ἦχος Γα καί ἦχος Ζω

— Στό Ἐναρμόνιο γένος Ἦχος Ζω ἦ Ἦχος Ζω

Φθορές

Ὁ Βαρὺς ἦχος χρησιμοποιεῖ δύο φθορές:

— Τὴ Διατονικὴ τοῦ Ζω καί

— Τὴν Ἐναρμόνιο ρ πού μπαίνει στοὺς Ζω, Γα καί σπάνια στό Βου.

Δεσπόζοντες φθόγγοι

— Τό Διατονικό γένος ἔχει τοὺς Γα, Δι, Ζω καί

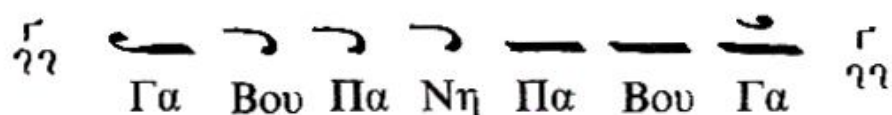
— Τό Ἐναρμόνιο γένος τοὺς Ζω, Πα, Γα, Δι.

Καταλήξεις

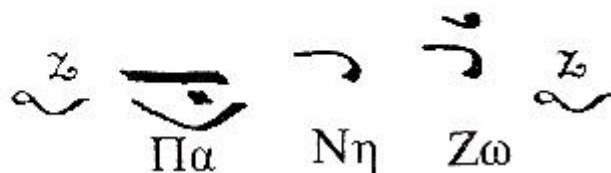
Όταν τό μέλος είναι από τό Γα έχουμε άτελείς στούς Γα, Δι, Πα, έντελείς καί τελικές στό Γα. Όταν τό μέλος είναι από τό Ζω, άτελείς στούς Πα, Δι, έντελείς καί τελικές στό Ζω.

Γιά νά βροῦμε τό Βαρύ ήχο, άπαγγέλλουμε πρίν από τή μελωδία τούς φθόγγους:

– Στό Έναρμόνιο γένος από τό Γα:

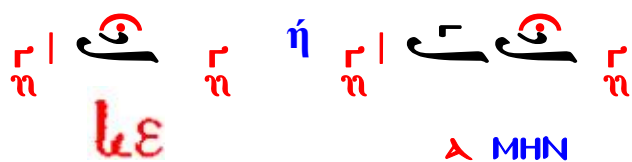
– Στό Διατονικό γένος από τό Ζω:

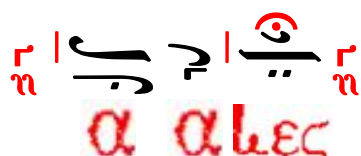

ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ ΕΙΡΜΟΛΟΓΙΚΟΣ

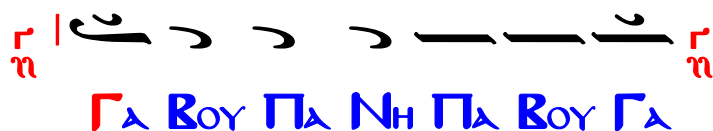
1. ΑΠΗΧΗΜΑ

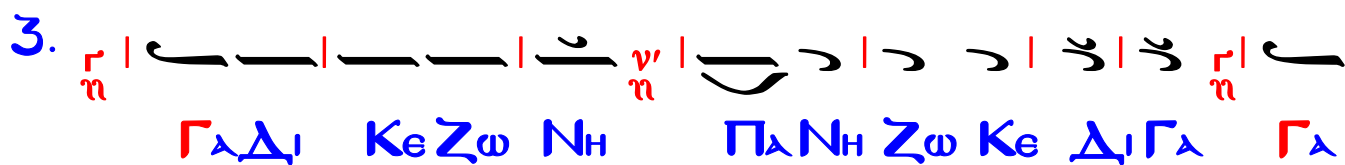
2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

3. ΠΑΡΑΛΑΓΗ

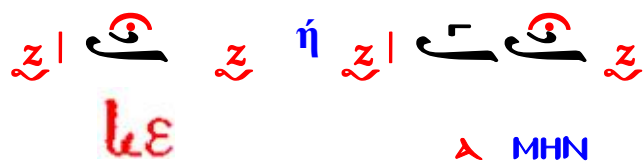

4. ΚΛΙΜΑΚΕΣ

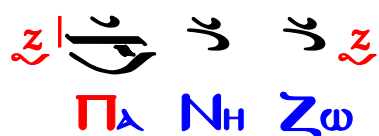

ΗΧΟΣ ΒΑΡΥΣ ΔΙΑΤΟΝΙΚΟΣ

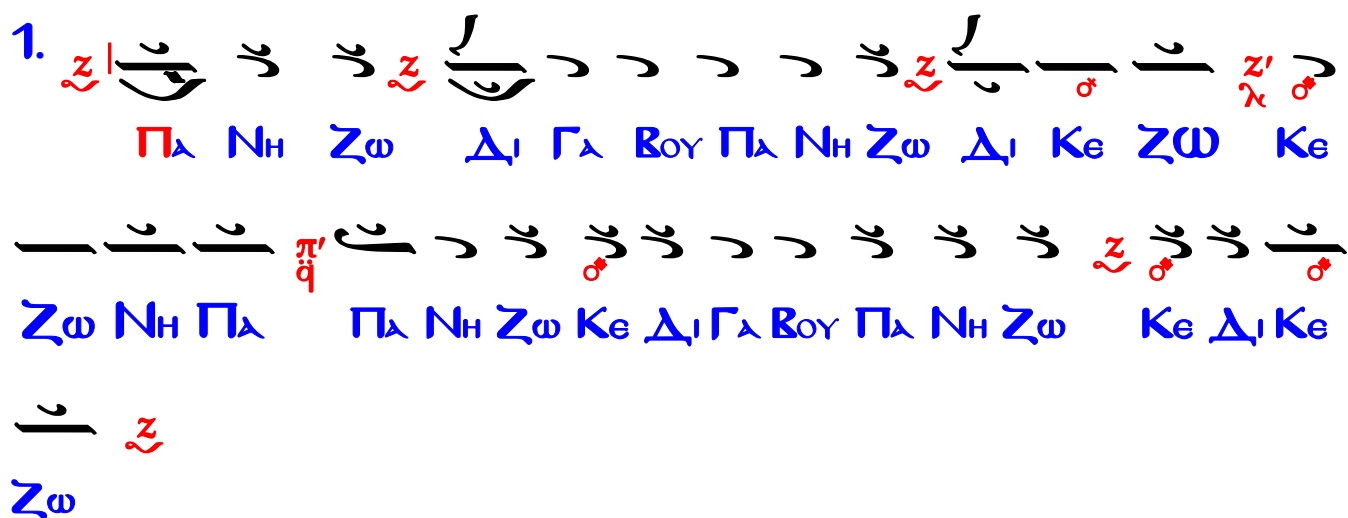
1. ΑΠΗΧΗΜΑ

2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

3. ΚΛΙΜΑΞ

Βαρύς, ειρμολογικός & Γ' ήχος		Βαρύς εναρμόνιος		Βαρύς ν' Διατονικός	
♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂	6	♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂	6	♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂ ♂	8
	12		12		4
	12		12		18
	12		6		6
	12		12		14
	6		12		10
	12		6		12
	12		12		8
	12		12		
	12		6		

Αυτόμελα του Βαρέως ήχου

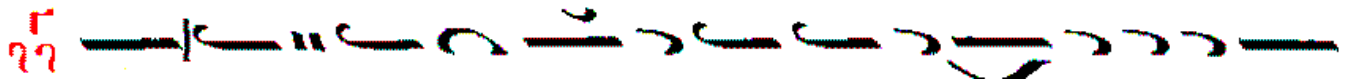
1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο " Κατέλυσας τω Σταυρώ σου τον θάνατον..»»
2. Ο Ν'ψαλμός,
3. Χερουβικά, κοινωνικά, κ.α.
4. Κανόνες,
⇒ Νεύσει σου προς γεώδη,
⇒ Πόντω εκάλυψε.....,

Δόξα...., και νυν.., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

δι γα βου βου γα δι δι δι κε δι γα δι δι κε δι γα

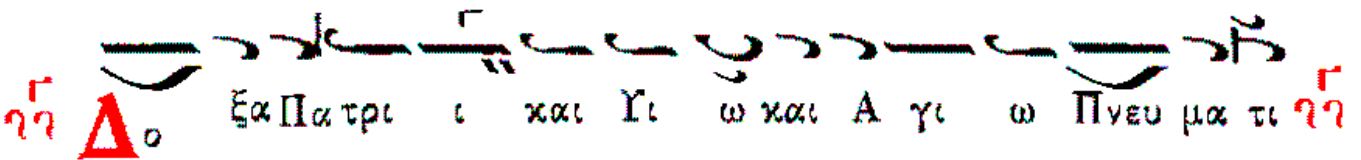
δι δι κε κε γα δι γα γα γα βου γα βου πα νη πα

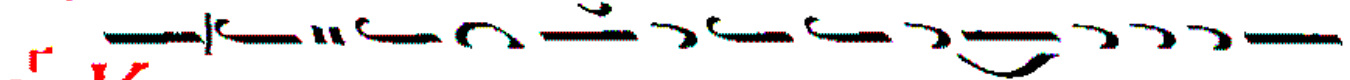
βου γα γα βου γα

Δόξα...., και νυν.., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

Δοξα Πατρι ι και Υι ω και Α γι ω Πνευ μα τι

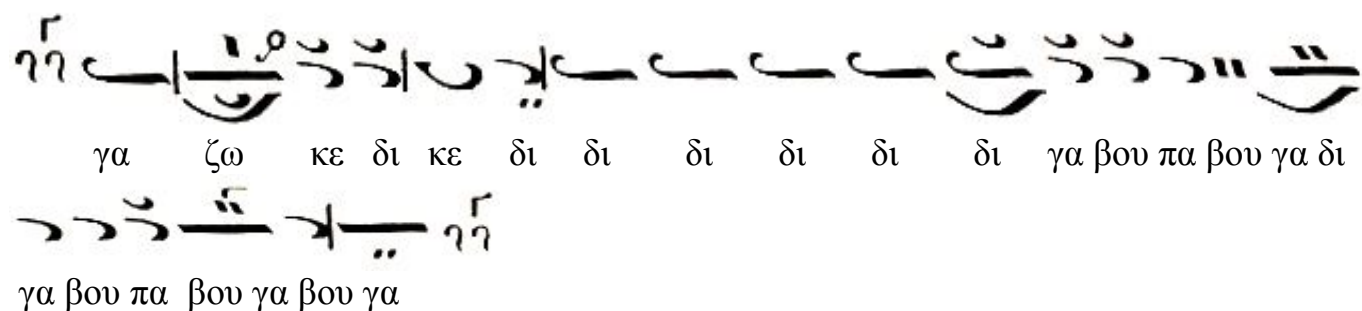
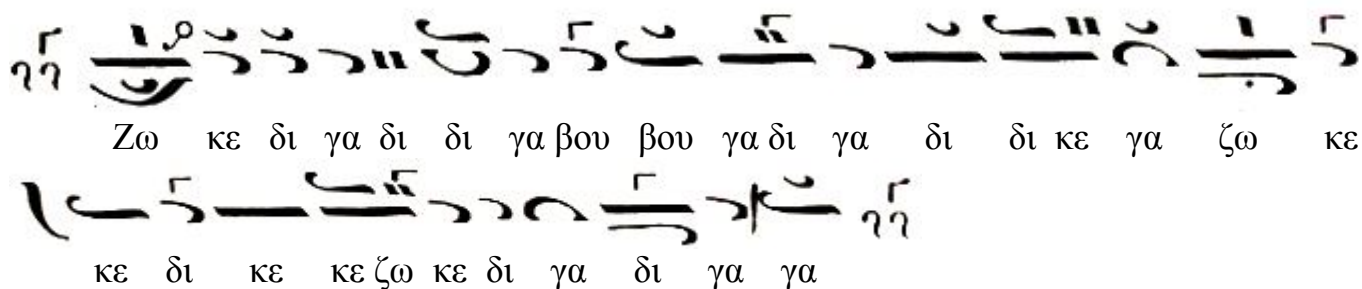
Και νυ υν και α ει και εις τθς αι ω γας των αι ω

ω γων α μην

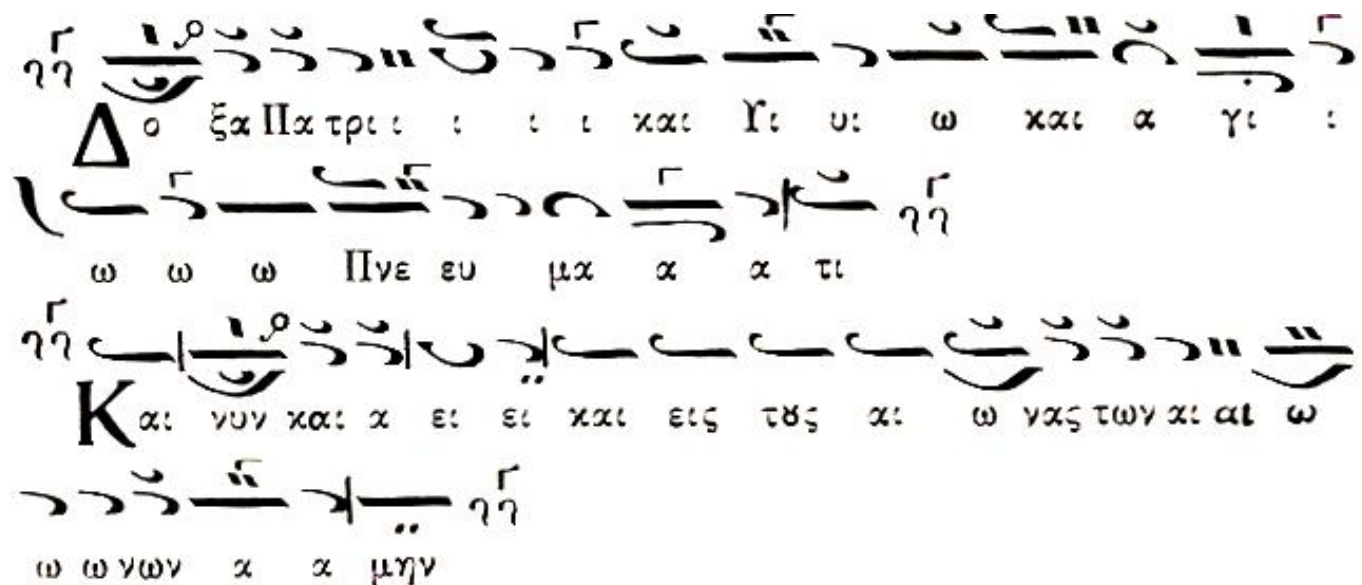
Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

Δόξα...., και νυν., το αργοσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Μέλος

38. ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ

Ο Πλάγιος Τέταρτος ήχος ανήκει στο Διατονικό γένος και χρησιμοποιεί τη Διατονική κλίμακα.

Ἀπήχημα: $\overset{\gamma}{\delta\lambda}$ $\overset{\gamma}{\mu\epsilon}$

Ἀρκτικές μαρτυρίες

— Ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ $\delta\lambda$ Νη

— Γιά τό τετράχορδο σύστημα

Ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ $\delta\lambda$ Νη $\underline{\alpha\beta}$ (βάση ὁ Γα σάν Νη).

Φθορές

Χρησιμοποιεῖ τίς Διατονικές, κυρίως ὅμως τοῦ φθόγγου Νη

Δεσπόζοντες φθόγγοι

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει τούς φθόγγους Νη, Βου, Δι.

Καταλήξεις

Σ' ὅλα τά μέλη ἔχει ἀτελεῖς στούς Νη, Βου, Δι, ἐντελεῖς καί τελικές στό Νη καί κατά τριφωνία στό Δι, ἐντελεῖς καί τελικές στό Γα.

Ἑλξεις

Ο Φθόγγος Ζω ἔλκεται πρὸς τά πάνω ὅταν πλησιάζει στό Νη καί πρὸς τά κάτω ὅταν κατεβαίνει πρὸς τό Δι.

Γιά νά βροῦμε τόν Πλάγιο Τέταρτο ἦχο ἀπαγγέλλουμε πρὶν ἀπό τήν ἀρχή τῆς μελωδίας τούς φθόγγους:

$\overset{\gamma}{\delta\lambda}$ $\overset{\gamma}{\mu\epsilon}$ $\overset{\gamma}{\alpha\beta}$ $\overset{\gamma}{\gamma\delta}$ $\overset{\gamma}{\delta\epsilon}$ $\overset{\gamma}{\epsilon\zeta}$ $\overset{\gamma}{\zeta\eta}$ $\overset{\gamma}{\eta\theta}$ $\overset{\gamma}{\theta\iota}$ $\overset{\gamma}{\iota\kappa}$ $\overset{\gamma}{\kappa\lambda}$ $\overset{\gamma}{\lambda\mu}$ $\overset{\gamma}{\mu\epsilon}$ $\overset{\gamma}{\epsilon\zeta}$ $\overset{\gamma}{\zeta\eta}$ $\overset{\gamma}{\eta\theta}$ $\overset{\gamma}{\theta\iota}$ $\overset{\gamma}{\iota\kappa}$ $\overset{\gamma}{\kappa\lambda}$ $\overset{\gamma}{\lambda\mu}$ $\overset{\gamma}{\mu\epsilon}$

ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΝΗ

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

 ΕΤΕΡΟΝ ΑΠΗΧΗΜΑ

ΗΧΟΣ ΠΛΑΓΙΟΣ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΓΑ ΩC ΝΗ

Ηχος λη Νη

1. ΑΠΗΧΗΜΑ

λε λ ΜΗΝ

2. ΠΡΟΗΧΗΜΑ

λα α α α α α λα

3. ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

ΓΑ ΠΑ ΒΟΥ-ΓΑ ΔΙ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ

4. ΚΛΙΜΑΚΕC

1.
ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ ΓΑ ΔΙ Κε Ζω ΝΗ

ΠΑ ΝΗ Ζω Κε ΔΙ ΓΑ ΓΑ ΒΟΥ ΠΑ ΝΗ ΠΑ ΒΟΥ ΓΑ

2.
ΝΗ ΓΑ Κε ΔΙ ΓΑ ΓΑ ΔΙ Κε Ζω ΝΗ ΠΑ ΝΗ

Ζω Κε ΔΙ ΓΑ

Κλίμακες πλαγίου του Δ' ήχου

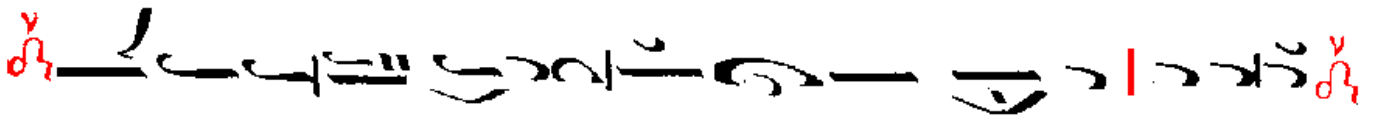
12		
8		12
10		8
12		10
12		12
8	Τριφωνίας	
10		
12	Η βάση vn	
8		
10		
12		

Αυτόμελα του πλαγίου του Δ' ήχου

1. Το Αναστάσιμο Απολυτίκιο " Εξ ύψους κατήλθες ο εύσπλαχνος..»,
Εν σοί Μήτερ ακριβώς...,
2. Κοντάκιο, Τη Υπερμάχω....,
3. Καθίσματα, Το προσταχθέν, Την σοφίαν και λόγον., Ανέστης εκ
νεκρών.....,
4. Στιχηρά προσόμοια: Ω του παρδόξου θαύματος, Τι υμάς καλέσωμεν
Άγιοι, Οι μάρτυρες σου Κύριε....., Κύριε εί και κριτηρίω, και ο εν
Εδέμ παράδεισος...,
5. Ο Ν'ψαλμός,
6. Κανόνες, Αρματηλάτην Φαραώ...., της Μεγάλης και της μικρής
Παρακλήσεως, της Μεσοπεντηκοστής, κ.α.

Δόξα...., και νυν.., το σύντομο, ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

Παραλαγή

δι δι δι δι κε κε δι γα δι πα βου δι γα βου πανη

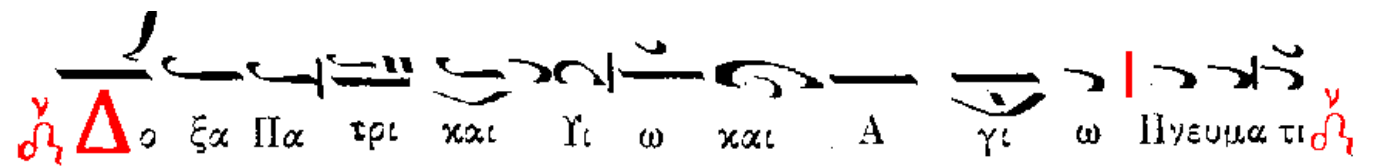
νη βου πα βου γα δι δι δι δι δι δι γα βου πα

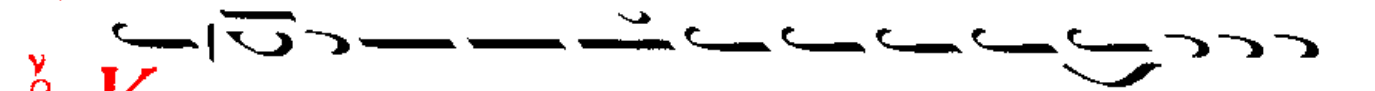
βου γα βου πα νη

Δόξα...., και νυν., το σύντομο ειρμολογικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

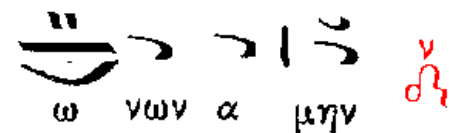
Μέλος

Δ ο ξ α Πα τρι και Υι ω και Α γι ω Πνευμα τι

Κ αι νυ νυ και α ει και εις τας αι ω νας των αι

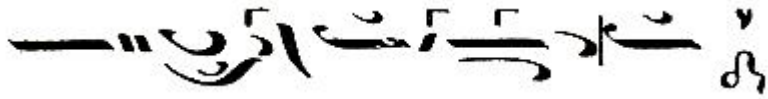
ω νων α μην

Δόξα...., και νυν., το αργόσύντομο στιχηρακό, εκ του Αναστασιματαρίου.

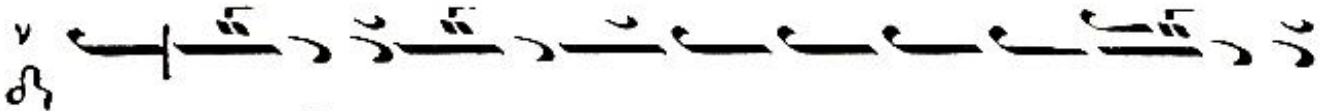
Παραλαγή

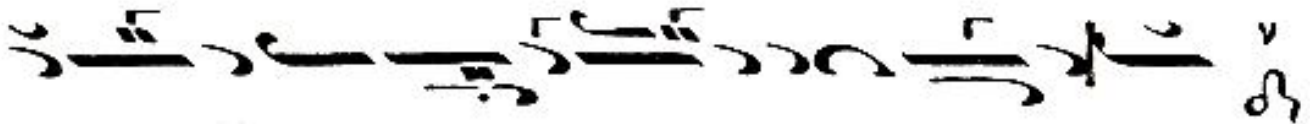
Πα βου πα νη πα βου πα βου γα βου πα νη πα βου πα βου πα βου νη

Πα βου γα βου βου πα-νη πα νη νη

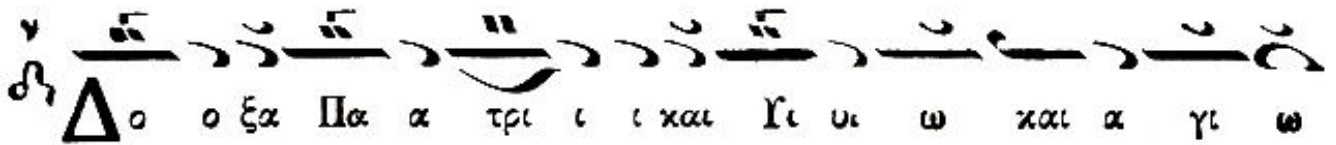
Νη πα βου πα νη πα βου πα βου βου βου βου βου γα βου πα

νη πα βου πα πα βου γα βου βου γα βου πα νη πα νη νη

Δόξα..., και νυν., το αργοσύντομο στιχηραρικό, εκ του Αναστασιματαρίου.

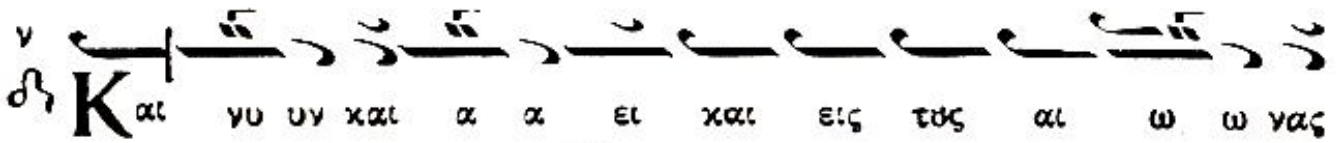
Μέλος

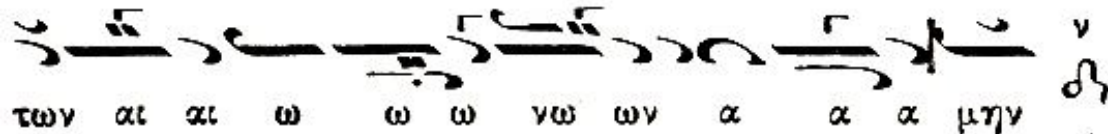
Δο ο ξα Πα α τρι ι ι και Υι υι ω και α γι ω

Πνε ε ε ευ μα α α α τι

Και γυ υν και α α ει και εις τας αι ω ω νας

των αι αι ω ω ω νω ων α α α μην

